

poštšina plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTEV. 48. V LJUBLJANI, DNE 3 DECEMBRA 1931 LETO 44

Cena 38 Din za celo leto, Za inozemstvo 60 Din, Posamezna številka 1 Din. V inšcratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

68 tisoč dinarjev . . .

V letošnjem letu je uprava »Domoljuba« izplačala sledečim naročnikom-pogorelecem požarne podpore po 2000 dinarjev:

1. Franc Zupane, Marlin vrh 57, občina Selea. — 2. Josip Kos, Straža 43, Vrhnika. — 3. Frančiška Znidaršič, Vel. Klancec 91. — 4. Josip Bezljaj, Zg. Kašelj 11. — 5. Franc Sebane, Migovica 12 (Migalica). — 6. Marjeta Kolenc, Poljsica 37. — 7. Marija Kvas, Domžale, Ljubljanska cesta 3. — 8. Franc Rogelj, Spod. Kokra 37. — 9. Stefan Oblak, Dobračeva 43. — 10. Marija Ostir, Gor. Pirošica 13. — 11. Jurij Gorečan, Creskova 19. — 12. Miha Godec, Dolga noga, Sp. Podgorje. — 13. Marija Medved, Sredina 25. — 14. Jakob Jančič, Brezovica 8. — 15. Janez Jemec, Katarja 66 (Trzen 40). — 16. Martin Ogulin, Cerovec 3. — 17. Ivan Pivec, Leše, p. d. Kret. — 18. Jernej Tejsevar, Sv. Miklavž 58. — 19. Avgustin Uršič, Skrljevo. — 20. Andrej Krizman, Mlaka 13. — 21. Jože Srpan, Nadlesk 27. — 22. Franc Levce, Nadlesk 28. — 23. Miha Janežič, Nadlesk 14. — 24. Jakob Komidar, Nadlesk 29. — 25. Janez Truden, Nadlesk 37. — 26. Janez Baraga, Fara - Bloke. — 27. Jakob Ključar, Fara - Bloke. — 28. Rudolf Lah, Fara - Bloke. — 29. Josip Kune, Blekova vas 21. — 30. Marija Ivanež, Gabrje 73. — 31. Andrej Zupančič, Boh. Bela 30. — 32. Marija Frank, Blekova vas 9. — 33. Jakob Šušteršič, Podpeč 5. — 34. Antonija Ravnik, Boh. Bela 24.

68.000 dinarjev je izplačala v letošnjem letu naša uprava svojim naročnikom, ki so pravočasno plačali naročnino za »Domoljuba« in jim je pogorela hiša, v kateri so stanovali.

Ta velika vsota jasno kaže, kako veliko dobro delo je storila naša uprava onim naročnikom, ki jih je zadela velika nesreča. Iz zahval pogorelecev, ki so bile v teku leta objavljene v našem listu, ste lahko razbrali, kako prav je vsakemu prišla ta podpora, ki jo je dobil navadno kot prvo, takrat ko je bila potreba največja. Saj v današnjih težkih gospodarskih razmerah pogorelec ni mogel pričakovati od svojih sosedov in dobrih ljudi tako izdatne pomoči, kot nekdanj, ko so bile gospodarske razmere ugodnejše.

Vsako pa lahko tudi spozna, da je ta velika vsota znatno breme za upravo našega lista. Odkrito povemo, da smo se pri svojem računu zmotili. Nismo mislili, da bo število požarov tako veliko. Glede požarov je bilo letošnje leto naravnost katastrofalno. To čutilo tudi vse požarne zavarovalnice, ker je število

letošnjih požarov skoraj še enkrat tako visoko, kot navadno.

Uprava našega lista bi mogla vzeti nase tako breme za prihodnje leto le, ako bi vsi naročniki svojo naročnino pravočasno poravnali. To se pa letos ni zgodilo. Težka gospodarska kriza, ki tare predvsem malega človeka, delavca in kmeta, kjer ima naš list ogromno večino svojih naročnikov, se pozna tudi pri plačevanju naročnine, ki je skoraj edini vir za vzdrževanje lista.

Kljub neprijetnim razmeram pa uprava našega lista te požarne podpore, ki je v letošnjem letu storila toliko dobrega, ne mara ukiniti. Požarno podporo bomo izplačevali še naprej, v znesku en tisoč dinarjev za posamezen slučaj, kot je to razvidno iz pravilnika.

Upamo in želimo, da nam vsi dosedanja naročniki našega lista ostanejo zvesti tudi v prihodnjem letu. Kljub revščini, ki sili od vseh strani v hišo, bo le mogoče dobiti potreben denar za naročnino. Saj je denar, ki ga izdamo za pošten časopis, najbolj plodonosno naložen.

Pravilnik

I. Vsak Domoljubov naročnik, ki je v mesecu januarju poravnal celoletno naročnino za leto 1932, prejme od uprave »Domoljuba« podporo v znesku 1000 Din, ako mu v tem letu hiša, v kateri redno stanuje, ali če te nima, njegovo redno stanovanje pogori tako, da v njem ni mogoče več stanovati.

II. Naročniki »Domoljuba« je oni, na čigar naslov list prihaja, oziroma kdor je vpisan pri poverjeniku, ne glede na to, kdo je dal denar za naročbo lista.

III. Naročniki, ki prejema list pri poverjeniku, naj tam plačajo celoletno naročnino v zgoraj navedenem času in poskrbe, da bosta seznanj naročnikov in naročnina pravočasno odposlana »Domoljubovi« upravi v Ljubljani.

IV. Naročnik-pogorelec naj naznanilo o požaru priloži županstva in župnega urada, da mu je brez lastne krivde pogorela stanovanjska hiša ali stanovanje in da je — če prejema list pri poverjeniku, res pravočasno plačal celoletno naročnino za leto 1932.

V. Požarna podpora se ne izplača, če tudi bi bili izpolnjeni vsi drugi pogoji:

1. pogorelcu-naročniku, ki je požar sam povzročil;
2. naročniku, ki mu pogore samo gospodarska poslopja: hlev, skedenj, svinjaki, stelnik, kolnica, kozolec itd.
3. stanovanjskim podnajemnikom;

4. lastniku dveh ali več stanovanjskih hiš, ako mu pogori hiša, v kateri redno ne stanuje.

Če pogori hiša moža, čigar žena je naročena na »Domoljuba«, ali hiša očeta, čigar sin ali hči prejema »Domoljuba«, pogorelec nima pravice do podpore.

VABILO

na veliko kmetsko gospodarsko zborovanje

ki bo o priliki običnega zbora Jugoslovanske Kmetске zveze v nedeljo, dne 6. decembra ob desetih dopoldne v veliki dvorani hotela Unjon v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Pozdrav društvenega predsednika g. Brodarja.
2. Kmet in gospodarska politika. Profesor Anton Sušnik.
3. Vnovčevanje živine in kmetijskih pridelkov. Dr. Vlado Valenčič.
4. Poročilo društvenega predsednika.
5. Volitev društvenega načelnika.
6. Volitev društvenega odbora.
7. Volitev društvenega vodstva.
8. Volitev dveh pregledovalcev računov.
9. Služajnosti.

Kmetje! Pridite v obilnem številu! Pokažite svoje kmetsko zavest in kmetsko skupnost! Pridite vsi, da v današnjih težkih časih glasno in odločno povemo želje in zahteve kmetskega stanu! Zborovanja se udeležijo verjetno tudi g. ministri dr. Anton Korošec. Zato vsi na zborovanje!

Običnega zbora se smejo udeležiti samo člani in izrecno povabljeni. Zato vstop le z izkaznico Vabilo velja kot izkaznica.

Polovična vožnja za udeležence običnega zbora je dovoljena z odlokom železniškega ministrstva od 23. novembra 1931 šte. 29939 in velja od 5. do 9. decembra za vse proge in vse vlake v dravski banovini razen ekspresnih. Na odhodni postaji naj se kupi cela karta do Ljubljane, ki velja s potrdilom o udeležbi na občnem zboru za brezplačno vožnjo domov.

Tajništvo JKZ.

Poravnajte naročnino!

PO SVETU

† Francišek B. Sedej

Goriškega nadškofa Franciška Sedeja ni več med nami.

Kdor je poznal nadškofa Sedeja, njegov kremenit značaj, ki se je koval v trdi vzgoji, v premagovanju in odpovedi, značaj, ki ga je izklesalo trudapo'no delo 25-letnega vladanja goriške nadškofije, kdor je vedel, da je tekla zibelka obkovanega v slovenskih planinah, ki so dajale Gorici prave može, ki niso klonili snežnim viharjem sovraštva ne razkrajajočim vetrovom laskanja z juga, može, ki so jih nam zavidali mehkužni meščani, ta je lahko z vso gotovostjo napovedal, da ne bo nadškof Francišek Sedej prenesel na novejšega udarca, ki je začel goriško nadškofijo, n'ega, njegove škofo, njegovo duhovščino in vernike. (Se je moral usmiliti s svojega mesta.) Preveč je žrtvoval za to nesrečno deželo, to ubogo in zapuščeno ljudstvo, preveč mu je bila pri srcu usoda stolisočev duš, ki so v nevarnosti, preveč telesne in duševne moči je porabil v neenaki borbi za pravice Cerkve, njene duhovščine in njenih slovenskih sinov, da bi se bil mogel kloniti živ od svoje duhovščine in svojega ljudstva. Njegov duh se ni mogel upogniti, njegovo telo, od starosti, dela in preganjanja izmučeno, ni preneslo več notranjega krvavenja, strahovitih tresljajev njegovega duha, ki je končno vzkipele čez preperele brežve k Bogu.

Gospod je poklical k sebi svojega služabnika. Čreda je ostala brez pastirja v času, ko jo je Bog obiskal. Uboga Goriška Franciška Sedeja ni več, ki bi te tolažil. Ubogo ljudstvo in tvoja duhovščina! Goriškega nadškofa ni več, ki bi te branil.

Sto let so naši škofo nepretrgoma s p'ostola goriške nadškofije vodili goriške vernike k Bogu. Naši goriški nadškofje so bili v čast Cerkve in v čast našemu rodu. Zato se toliko težje poslavljamo od vladke Franciška Sedeja. Tolazi nas upanje, da bo nadškof Sedej dobil naslednika iz našega ljudstva, ki bi edini lahko imel razumevanje za njegove dušne potrebe. O da bi naš narod dal iz sebe še mnogo Sedejev!

Nadškofu Sedeju, našemu metropolitu, bodi Bog dober plačnik!

Katoliška cerkev

s Na Irskem bo bodoče leto svetovni evaristični kongres. Vrše se velike pripravave. Odposlanec papeža bo od vlade irske države, ki se je za svojo svobodno državno borila sto let, uradno najslvesneje sprejet. Razen pet ameriških kardinalov pridejo na kongres kardinali poljski, madžarski, londonski, pariški in paleranski. Anglija in Škotska pošljeta, na kongres okrog 62 nadškofov in škofov. Mnogoštevilni cerkveni knezi pridejo poleg naštetih v Duplin iz Francije, Belgije, Holandske, Nemčije, Čehoslovaške, Ogrske in Italije in še od drugih.

Rumunija

s Nimajo povsod strahu pred bankirji. Iz Bukarešte javljajo, da se je dvignil velik protest proti zakonu, s katerim država prevzame od privatnih bank vse knjižbe

na kmetijska posestva. Po vsej državi so najavljeni protestni shodi, katere organizirajo razni bančni zavodi. Zanimivo pri tem je, da agitacijo najbolj vršijo inozemske banke. Zadnjič se je predstavilo finančnemu ministru odposlanstvo bankirjev, ki je v svečanih besedah predložilo Argetoianu težke posledice vladnih ukrepov, ki bodo popolnoma uničile kredit Romunije v inozemstvu. Finančni minister Argetoianu jim je odgovoril, da on tega ne smatra za laščanje, kajti ako inozemstvo nima več kreditnega zaupanja v romunsko državo kot tako, potem pa sploh nima v nobenega več in položaj je res skrajno nevaran. On pa je mnenja, da bo inozemstvo imelo tem večje zaupanje v Romunijo, če bo uspešno reševala kmeta, ki je poglaviten činitelj romunske proizvodnje in romunskega narodnega gospodarstva. Vlada je trdno odločena, da proti vsakemu, navzlic protestom, ta zakon strogo izvede. Sluši se, da kmetiška stranka, ne samo odobrava vladni predlog, ampak da pripravlja še svoj lastni predlog, ki je mnogo bolj odločen in zahteva izbris vseh vknjižb na kmetiška posestva iz razloja, da so kmetje s plačevanjem previsokih obresti svoje dolgove že zdavnaj poravnali.

Bolgarija

s Diaki demonstrirajo. Kakor menda nihče, tudi Bolgari niso zadovoljni z usodo, ki so jo bili deležni po mirovnih pogodbah. V svetovni vojni so se postavili na tisto plat, ki je propadla. To je njih smola. Zdaj pa iščejo sovražnike povsod, tudi tam, k'ler jih ni. Zoper mirovne pogodbe leto za letom na javnem zborovanju protestirajo in so pri takih prilikah seveda najbolj glasni dijaki. Po nekem takem zborovanju v Sofiji je hotelo oni dan nekaj stotin dijakov prirediti demonstracije. Ker so bile te demonstracije prepovedane, je prišlo na več krajih mesta do spopadov med demonstranti in policijo, pri čemur je bilo več lažje ranjenih s kamenjem. Do spopada je prišlo tudi pred jugoslovanskim poslanštvom v Sofiji, dasi so bili pridi poslaništvu od policije zastraženi. Policiji se je posrečilo demonstrante razpršiti. Ko so demonstranti metali kamene proti policiji, je neki kamen začel tudi okno poslaništva in ga razbil. Na drugem kraju so demonstranti razbili s kamenjem nekoliko oken na zgradbi jugoslovanskega konzulata in še tudi drugače sramotili Jugoslavijo. Izvršenih je bilo več aretacij ter uvedena preiskava. Ravnatelj sofijske policije in minister za notranje zadeve Girginov sta obiskala po teh dogodkih takoj jugoslovanskega poslanika in mu izražala obžalovanje zaradi omenjenega dogodka. Bolgarski dijaki pa naj vedo, da ni samo v našo, temveč še bolj v korist njihove domovine, in njihovega naroda, da si pridobe naše prijateljstvo. Tudi bolgarski študenti pa se bo-

do prepričali, da kamenje ni najboljšo sredstvo za poglobitev bratske ljubezni.

Čehoslovaška

s Pametno je povedal: Ob priliki pro-računske debate v poslanski zbornici so se posamezni govorniki dotaknili tudi vprašanja inozemskih delavcev ter zahtevali, naj vlada bolj strogo postopa pri izdaji dovoljenj za zaposlitev inozemcev. Vsi govorniki so ugotavljali, da zavzemajo inozemci najboljša mesta, ki bi jih prav lahko zasedli domačini. Naročno-socialistični poslanec dr. Šeba je pri tej priliki opozoril, da je mnogo čehoslovaških državljanov zaposlenih v inozemstvu, zlasti v Nemčiji, Avstriji in Jugoslaviji. Če bi Čehoslovaška zabranila zaposlitev tužcev inozemcev, bi gotovo tudi te države stobile isto in posledica bi bila, da bi vsi čehoslovaški državljanji v inozemstvu prišli ob kruh.

Amerika

s Kadar potuje fašistični minister. Kakor smo že omenili, je italijanski zunanji minister Grandi odšel nedavno v Ameriko. Kakor druge države, je tudi Italija prizadeta po gospodarski krizi, ki je vladam, ne izvzemši fašistične, seveda nevarna. Italijanski listi sicer zanikačo, vendar je več kot gotovo, da je šel Grandi v Ameriko prosit pomoči. S svojim potovanjem pa g' italijanski zunanji minister ni bogzna kako zadovoljen. Tudi z'ata Amerika je začela stiskati svoj zlati mošnjček. G. Grandi v Ameriki za enkrat dolarjev n' so posodili, češ, naj se Italija sporazume najprej s Francijo, če računa na ameriško pomoč. Sporazum s Francijo je za Italijo zelo zelo trd oreh. Pa tudi sicer g. Grandi v Ameriki ni užval veselih dni. Sovražniki fašistov so bili italijanskemu zunanemu ministru vedno za petami, ne s cvetjem in ze'enjem, ampak s pek'enskimi stroji in podobnimi slavošepnimi instrumenti. Pred avtom, v katerem se je vozil Grandi, je jahalo dve sto orožnikov, okrog avta pa je dirjalo še novih 200 policistov. Vojaški in mornarji so stali na obeh straneh ulic, kjer se je vozil vsemočuhni gosp. Grandi.

s Razo. V Ely Min. so pokopali Ivana Mrhar iz Dolenje vasi pri Ribnici. — V Joiljelu se je smrtno onesrečil 58 letni France Gregoraš. — V Indianapolisu je umri 28 letni Pavel Zani. — Smrtna žrtev avtomobilske nesreče je bil Anton Mlinar iz Zirov. — V Midwayu je povozil avtomobil do smrti Ivano Urbanč čevo iz Stare Sušice na Primorskem. — V Johnstownu je umrl 73 letni Jakob Bajc z Unca pri Raketu. — V Njujorku je preminul g. Josip E. Pogačnik. — V Chicagu je zaspala v Gospodu 21 letna Alojzija Mečen. — V Manistique Mich. je odšla na drugi svet 67 letna Helena Franković iz vasi Nova Lipa, fare Vinica pri Črnomlju.

Drobne novice

120 000 vagonov štejejo čehoslovaške železnice.

Na Dunaju so izgubili listino, s katero se je cesar Karl 10. nov. 1918 odpovedal prestolu.

Novo navce bo izdala Avstrija: po 2 šilinga s sliko komponista Haydna in po 5 šilingov s sliko pesnika Goetheja.

215 ladij povprečno po 500 ton šteje trgovsko brodogradnja Turčije.

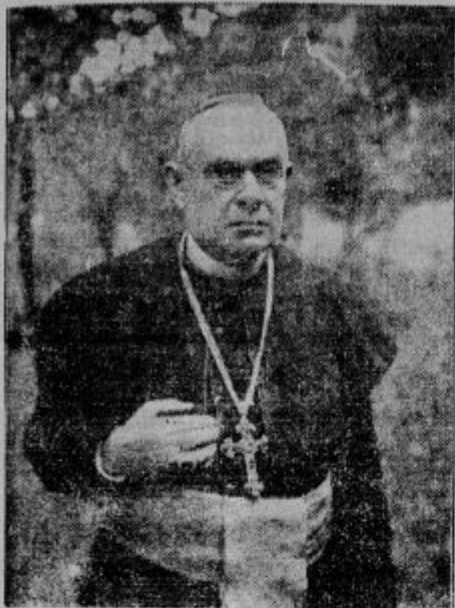
Črni, ru'avi, sivi modri

pliši

za p'ašče, jopice in obleke, ogrinjalke, pleti in kocke v največji izberi pri

Janko Češnik-u

Lingarjeva Ljubljana Stritarjeva

Nadškof dr. Francisek B. Sedej.

Peter Angelin Sattner, slovenski skladatelj, je do-
pobil v nedeljo osemdesetletnico svojega rojstva.

Mleko na ljubljanskih solah. Solaka zdravstvena
oblast je uvedla po ljubljanskih solah mleko kot
hrano mladih šolskih otrok. Orednje mlekarne v
Ljubljani razpošljejo že doslej dnevno 1000 poseb-
nih steklenic čistega in zdravega mleka raznim ljub-
ljanskim šolam. Otroci plačajo za steklenico mleka
1 Din. Na sliki vidimo male junake pri njihovem
novem opravilu.

Slikar Franc Horvat, eden najboljših sloven-
skih cerkvenih slikarjev, je praznoval dne
28. novembra 60 letnico rojstva.

Knjigotržec: »Svoji soprogi nekaj lepe-
ga za god? Morda tole krasno knjigo, okova-
no z bakrom?«

Soprog: »Ne, ne. Kaj če bi tako knjigo
vrгла vame.«

»De vitamini. Prof. Windaus-Göttingen, znameniti
kemik, ki je l. 1928. dobil Noblovo nagrado, je
sedaj iznašel način pridobivanja izoliranih »De vi-
taminov. Ti vitamini imajo veliko zdravilno moč.

V znamenitih pasijonskih igrah v Oberammergau-
u je z velikim uspehom igrala Marijo učiteljica Anna
Rutz, ki odhaja sedaj v Anglijo v službo kot
vzgojiteljica.

Sodrarski mojster g. Stefan Kosernik je izde jal za neko zagrebško tvrdko 25 sodov, kateri
drže po 80 hektolitrov. Na sliki vidim o mojstra v družbi svojih pomočnikov.

PREDNAZNANILO

Dne 8. decembra t. l.

se prične s strani ministrstva poljedelstva in voda
pod štev. 51.210 z dne 4. septembra letos dovoljena

LOTERIJA

dobrodel. društva sv. Vincencija v Beogradu
(ulica Jovana Ristića št. 20) v svrhu zgradbe

rimsko-katoliške kolekturalc v Beogradu

in drugih dobrodelnih namenov

Število srečk: 250.000 dvojnih kosov srečk v znesku Din 50,000.000.—

Dobitki:

2 po Din 2,500.000.—	Din 5,000.000.—
2 " " 500.000.—	" 1.000.000.—
10 " " 100.000.—	" 1.000.000.—
100 " " 10.000.—	" 1.000.000.—
114 dobitkov v iznesu	Din 8.000.000.—

Glavni dobitak (v najsrečnejšem slučaju) **Din 5.000.000.—**

Cene srečk:

1/1 (cela srečka)	1/2 (polovica srečke)	1/4 (četrtina srečke)
Din 100.—	Din 50.—	Din 25.—

Zrebanje se vrši dne 1. maja 1932 v Beogradu (ulica Jovana Ristića št. 20) pod oblastnim nadzorstvom. Dobitki se izplačajo v smislu loterijskega načrta.

Srečke se dobijo: pri vseh rimsko-katoliških župnih uradih, cerkvenih in dobrodelnih ustanovah, kolekturah, bankah i. t. d. od 8. decembra 1931 dalje.

Po noči, ko Vi počivate,

deluje „Henko“ za Vas. Oprezno razkrajja umazanino v
perilu in Vam nadomešča težko in zamudno predpranje.

Imeli boste poceni udobno pranje!

Henko

soda za pranje
in čiščenje

KAJ JE NOVEGA

d 80 letnico rojstva je praznoval pretekli teden slavni slovenski skladatelj g. p. Hugolin Sattner. V soboto 23. novembra so g. jubilarju priredili združeni pevski zbori podoknico. Pevska zveza pa ga je naslednji dan v nedeljo počastila z velikim koncertom slavjenčevih skladb. Častiljivi mešter jo božji volji, naj bo ohranjen narodu do skrajnih mej človeškega življenja!

d 80 letnico rojstva je obhajal oni dan dobrotnik ljubljanskih šolarčkov g. Viktor Cantoci. Pog mu povini vse dobro!

d Delu čas! Te dni sta praznovali 25-letnico službovanja v knjigovozništvu Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani dve zvesti uslužbenki in sicer gđe. Kati Meršol in ga. Marija Rupnik. Bili sta prvi moči, ki sta vstopili v knjigovozništvo, ki je bila v tedanjem početku še zelo majhen obrat. Ves čas službovanja sta bili zelo vestni in marljivi kot čebelici. Čestitamo in kličemo: Še mnogo let z isto vztrajnostjo dalje!

d Razčrešen je službe z odličkom banke uprave veroučitelj na gimnaziji v Murški Soboti g. Franc Kolenc.

d Leotični novomašniki ljubljanske škole. Pred kratkim so bili določeni novomašniki ljublj. semenišča, ki so naslednji: Iz petega letnika gg.: Čampa Leopold, Kalan Janez, Komar Boris, Lampič Ladislav, Mramor Ivan, Slapar Pavel, Smolič Anton in Starman Franc. Iz četrtega letnika pa gg.: Cvelbar Jožef, Čampa France,

Fortuna France, Škoda Ignacij, Vovk Jožef in Začek Ludovik. Po božiču bodo prejel subdiakon, pozneje pa diakon in preziterat.

d Električno cestno železnico iz Ljubljane v Št. Vid so svečano otvorili 28. novembra 1931. Pončji vozijo do polnoči vsake pol ure v vse smeri.

d Dnevnik »Jugoslovan« v Ljubljani je prenehal izhajati. Začel je izhajati pred poldrugim letom.

d Ljubljanski učiteljski študenti so proslavili 24. novembra stoletnico Levstikovega rojstva z izborno uspelo prireditvijo v dvorani Delavske zbornice.

d Ljudstvo želi duhovnika. Gospod župnik iz Niša v Srbiji je poslal te dni pismo, v katerem prosi za božjo voljo, da bi prišla za božič dva duhovnika in da bi tako ubogi rudarji imeli vsaj za božič sveto mašo. V župniji Niš je blizu 10.000 naših ljudi.

d 3 sirote, 6 mesečni deček, 3 letni deček in 7 mesečna deklica se oddajo za svoje. Pojasnila se dobe v drž. zavodu za zdravstv. zaščito mater in dece v Ljubljani, Lipičeva ulica.

d Pogreša se ženska iz vasi Čohovo, stara čez 80 let, srednje postave. Šla je prosjati dne 9. novembra t. l. proti vasi Otave v domači občini. Od tu je odšla neznanu kam. Ker pa je istočasno močno deževalo in je bila gosta megla, ni izključeno, da je postala žrtev in kam zabredla.

bilo obsojenih na Poljskem 7 oseb na smrt na vešalih.

Nad 4 milijone ljudi je zavarovanih v Avstriji po odredbah raznih socialnih zakonov.

Duhovnike slovenske zapirajo na Goriskem naprej. Ali ni res nikogar, ki bi se za nje postavil?

200 milijard za oboroževanje izdajo letno vse države na svetu.

Prijatelji Habsburžanov na Madžarskem so hoteli izvesti v korist nadvojvode Otona državni udar. Niso uspeli.

Amerika je pritisnila na Japonce, da so se začeli umikati iz Mandžurije.

Kdor ve za njo, naj blagovoli sporočiti županstvu Št. Vid nad Cerknico.

d Zdravljenje s svežo človeško krvjo. Ljubljanska bolnišnica je te dni razglasila, da potrebuje krvodajalce za prenos krvi. Za enkrat so prišli v poštev le taki, ki stanujejo v Ljubljani. Plača 300 Din za enkratno prenos. »Polnokrvniki« so se morali do 27. novembra zgledati v ljubljanski bolnišnici v svrhu pregleda.

d Kukavica je kukala. Dne 20. nov. so slišali v gozdu, četrt ure od Loškega potočka, peti kukavico. Niti najstarejši ljudje ne pomnijo, da bi slišali v novembru peti kukavico.

d Duhovne vaje za dekleta v Mali Loki pri Ihanu. V decembru bodo pri se. križarkah dvakrat duhovne vaje za dekleta. Prvič od 12. zvečer do 16. zjutraj. Voditelj o. Valerijan Učak. Drugič od 19. zvečer do 23. zjutraj. Te so namenjene zlasti odbornicam Marijinih družb, pa tudi druge družbenice so povabljene. Voditelj: Dr. Ciril Potočnik. Oskrbnina za ves čas 100 Din. Pišite na naslov: Usmiljene sestre sv. križa, Mala Loka pri Ihanu, pošta Domžale.

d Kako se danes godi »stebri države«, naj pokažejo sledeči primeri: Posestnik J. P. iz bližine Rimskih Toplic, ki je izvrsten živinorejec, je prodal na zadnjem sešmu v Radečah vole, katere je kupil lani meseca julija. Vole je zredil za 350 kg, a je izgubil 5000 Din. — Drug primer: Posestnik T. K. je imel na Martinovo na sešmu v Laškem kravo, katero bi bil rad prodal za 600 Din, pa jo nihče ni hotel kupiti. Zaklal jo je doma, mesa je imela krava 160 kg, katerega je prodal po 8 Din kg. Prodal ga je okrog 130 kg za čez 1000 Din. In mu je še ostalo 30 kg mesa za dom. To lahko nasoli in pesuši za poletje, kar so kmetje tudi nekaj po naših krajih delali. Iz zgoraj navedenega vidimo, v kako zelo težkem položaju se nahaja naš kmet. Za kravo, za katero je bil l. 1913. prejel 120 kron in s tem oblekel in obul svojo družino, kupi danes, ako jo proda mesarju, samo 4 pare čevljev. Vidimo tudi, da je kljub temu, da so mesarji znižali cene mesu na 10 Din za kg, meso še vedno predrago, ker se samo izredno lepi voli prodajajo po 4 Din za kg žive teže, slabša živina pa ceneje. Vidimo tudi, da bi moral letos naš kmet, ako bi ga bile zadele vremenske nesreče kakor marsikje, naravnost hudo stradati.

Dvoboj se v zadnjem času vedno bolj uveljavlja na Madžarskem. Škofje protestirajo.

V zadnji večji bitki v Mandžuriji je padlo 300 Japoncev in 4000 Kitajcev.

Protihabsburške demonstracije so bile v madžarskem parlamentu.

Nova španska ustava je bila pretekli teden sprejeta.

Kitajski roparji so odpeljali neznanu kam slovenskega frančiškana g. p. Turka.

Zaupnico je izrekel francoski parlament ministrskemu predsedniku Lavalu.

Krvav pretep so izzvali komunisti v bolgarski narodni skupščini v Sofiji.

Ker so vohunili za Sovjetsko Rusijo je

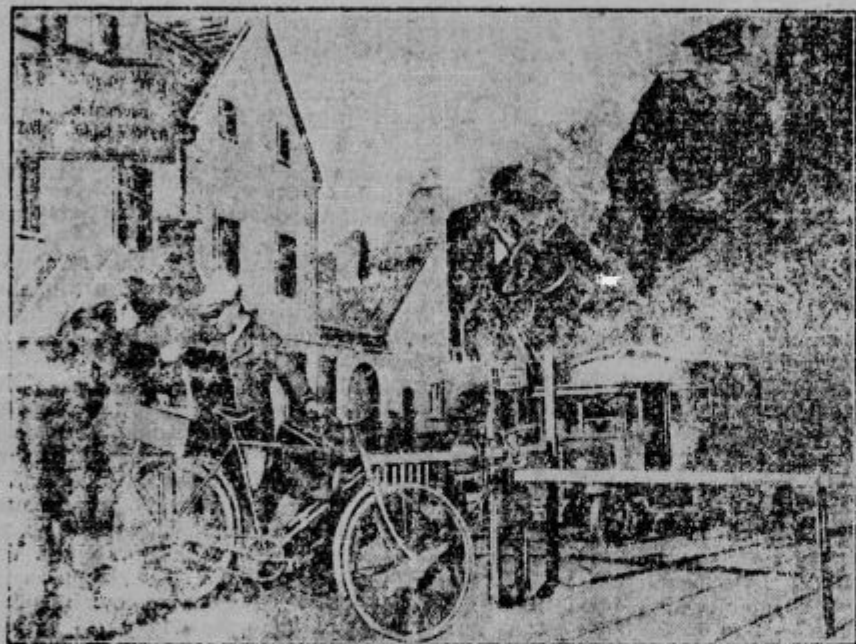
Graf Camillo von Cerny, vođa vseevropskega političnega združenja, je eden od kandidatov za uradno slovensko kraljevo.

Tom Mix, kralj divjih cowboyških filmov, umira. Obolel je na vnetju slepice in se moral podvržiti operaciji, ki pa ni uspela.

Dr. Hugo Stolzenberg pomenja na modelu plinske maske.

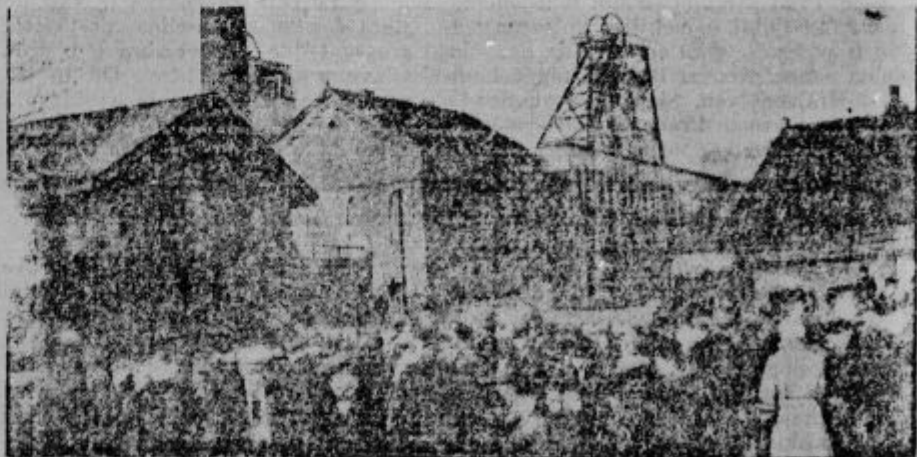
V Veneciji, kjer je v nedeljo nastala katastrofa, je v večini ulic in na večini mestnih trgih nastala velika onesvečenost, kar je zavrnilo v veliki meri posredniški promet. Na sliki: pregled uničenih ulic v Veneciji. Na sliki: pregled uničenih ulic v Veneciji. Na sliki: pregled uničenih ulic v Veneciji.

Na sliki: konica Nautilusa, podmornice, s katero so hoteli doseči severni pol, so je dal potopiti v prislužbu v Bergenu. Gornja slika: masiva za potapljanje, ki so navrhili njene dno; dolnja: podmornice se potopila.

Znameniti benediktinski samostan Melk ob Donavi, kjer je pred dnevi neznan krvoločnik umoril 70 letnega in bolnega starčka, duhovnika p. Edvarda Kathreina in si prilastil njegove bore prihranke.

34 rudarjev je našlo smrt v rudniku pri mestu Doncaster na Angleskem, kakor smo v Sloveniji že poročali. V glavnem rovu je iz doslej nepojasnjenih vzrokov nastala eksplozija in se je rov zasul. Po napornem delu so rešili 20 rudarjev, ki pa so vsi težko ranjeni, da bo le malokateri ostal pri življenju. 34 nesrečnejev pa je bilo že mrtvih, ko so rov odkopali. Na sliki vidimo svoje rudarjev, ki so se po nesreči zbrali ob vходу v rudnik in s krvavečim srcem pričakujejo vesti o uspehih reševalnih del.

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

posebno še zato, ker se še na umeten način z žitnim monopolom drži cena žitu in moki kvišku. Prava revščina in lakota pa že letos vlada v vseh malokmetijskih in kovačarskih družinah, kjer ne zraste dovolj žita oziroma nima gospodar ali drugi družinski član možnosti kakšnega zaslužka. Prejšnja leta, ako se je odprodalo vsaj eno govedo od malega gospodarstva, je bilo mogoče s tem plačati davek, kupiti nekaj oblike in nekaj živeža. Sedaj pa se je to izpremenilo. Ako danes mali posestnik, ki redi 3—4 glave goveje živine, eno odproda, gre to samo za davek. Zato je naša želja, da se žitni monopol čimprej odpravi. Kmetom živinorejcem se naj vkljub protestom od strani mesarjev dovolj nadalje kladi živinc doma. — Okrajno načelstvo v Laškem je z okrožnico z dne 21. novembra 1931, št. 2181/3 občinam sporočilo, da v samostojnih krajih ne bo dovoljevalo klanja živine. Mnenja pa smo, naj se vedno dovolji, če kmet vsaj polovico mesa proda, ker si ocelo lahko shrani in ocdi za poletje.

d Proti ponarejevalcem vina. Banska uprava dravske banovine opozarja na dejstvo, da nekateri brezvestni vinski proizvajalci in trgovci v posameznih krajih države, zlasti v primorski banovini, napravljajo in prodajajo tropinšnico, bodisi samo zase, bodisi pomešano s pristnim vinom. Navzlic temu, da imamo tako ogromne neprodane zaloge dobrega vina pri poštenih vinogradnikih. Po § 9 zakona o vinu in čl. 28 pravilnika k temu zakonu je naprava tropinšnice z izluženjem grozdnih tropin z vodo brez dodatka sladkorja dovoljena samo čistim vinskim proizvajalcem, ne pa vinskim trgovcem in točilcem, čeprav so poslednji ob enem vinogradniki, toda izključno samo za lastni domači potrošek te pijače. Na določeni posodi mora biti napis: »Tropinšnica ni za prodajo.« Kazni po zakonu o vinu za to so: 7 dni do 3 mesece zapora in 300 do 30.000 Din denarne globe (§ 25), razglas obsojbe v listih in odvzem obrtnice (§ 29), plačanje vseh stroškov obravnave, izvedenstva in izvršitev sodbe. Vsi, tudi samo sumljivi slučajji takih in podobnih kršitev zakona o vinu naj se v korist dobre stvari nemudoma prijavijo kletarskemu nadzorniku dravske banovine v Ljubljani, Gosposka ulica 15, ki jamči za molčečnost o prijavi po službeni dolžnosti.

d Varstvo sadnega drevja proti zajcu. Banska uprava je podvzela dogovorno s Kmetijsko družbo večjo akcijo za dobavo primer- nih žičnih koškov sadjarjem po polovični ceni, da bodo lahko zavarovali svoja mlada sadna drevesa pred zajcem. Žične koške dobavlja Kmetijska družba v Ljubljani za ceno 8 Din za komad. Polovico krije kr. banska uprava. Koški so iz pocinkane žice, jako solidno izdelani in 130 cm visoki, ki bodo gotovo popolnoma ustrezali svojemu namenu za dolgo vrsto let. Kmetijske podružnice naj zaprosijo potom Kmetijske družbe bansko upravo za mreže. Ostali zanimanci pa morajo prošnje kolkovati po 5 Din in jih odposlati naravnost na bansko upravo. Akcija se bo nadaljevala, dokler bodo potrebni krediti na razpolago.

d Naš zunanji minister dr. Marinkovič odpotuje v poljsko Varšavo. Uradno se poročča, da gre za prijateljski obisk med obema državama.

d Na zimo je odpustila pivovarna Uni- on v Ljubljani nekaj delavcev, ki so stalno

REVMATIZEM morete zaustaviti

Neglede nato, so li bolečine v mišicah ali v členkih, **SLOAN-ov LINIMENT** jih bo odpravil. Brez utiranja — lakoj prodre, greje in umiri. Ne trpite — imejte vedno steklenico pri roki.

Rabite **SLOAN-OVO** mast proti revmatizmu, išiasu, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobiva se v vseh **LEKARNAH** in **DROGERIJAH**

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

služili pri tem podjetju po 20, 30 in še več let. V Trgovskem listu čitamo, da stoji »gospodarski krogi« na stališču, da je vsak delavec vreden svojega plačila. Ali menijo »gospodarski krogi«, da je venbaca- nje na zimo najprimernejše plačilo za iz- močzanega starega delavca?

d Krušne cene določajo bani. Tako je odločil te dni minister za trgovino.

d Po 50 par žive teže prodajajo krave v Slovenski krajini, po 1 Din se prodaja samo najlepše blago. Ubogi kmet, ki mora dati celo kravo za par dobrih čevljev! Koliko krav pa za obleko? Tako ne more da- lje. Kaj pa cene mesu? Ali so primerne?

d Cene mleku se znižali v Zagrebu od 3 na 2 dinarja.

d 2100 let je letos minulo, odkar ob- staja ob progi Indija—Vinkovci Sremska Mitrovica. Ustanovili so jo Kelti. Mnogi spomeniki iz rimske dobe so še dandanes priče o važnosti Sremske Mitrovice, ki je bila v nji dobi glavno mesto rimske vzhod- ne države.

d Zvezo trgovcev z mlekom in z mle- karskimi izdelki so ustanovili v Belgradu.

d Obtok bankevcv v naši državi je bil po izkazu Narodne banke od 15. no- vembra v mestu 5211 milijonov dinarjev krit v zlatu z 28,89 odstotka, v zlatu in de- vizah s 37,19 odstotka.

d Oblika opeke v Jugoslaviji bo od 1. januarja 1932 naprej 25 × 12 in 5 × 5,5 cm in se bo leta 1932. izdelovala le opeka te oblike. Opeka dosedanje velikosti se bo pripustila le za poprave in za prigraditve.

d 100 vagonov naših jabolok hoče ku- piti neka velika francoska tvrdka.

d Veliko povpraševanje po gradbenem lesu vlada v južni Srbiji. Deske in late 4 m dolge se plačujejo po 380 Din, za štafle po 460 Din, broderski pod po 560 Din in betonski les po 310 Din za kubični meter.

d Govedina po 6 in 8 Din se dobi na nekaterih stojnicah v Ljubljani.

d V boju z divjimi zakoni. Belgrajski časopis »Pravda« poroča glede uspehov protikoruzniškega boja tudi sledeče: »To prizadevanje je pokazalo lepe uspehe, ker se je do danes poročilo 500 parov. To so po večini prebivalci občine Sremske Kame- nice. Ta občina ima vsega okrog 2000 prebivalcev, a je ena petina prebivalcev žive- la v divjem zakonu. Sedaj je v tej občini polovica ljudi poročenih. V samem Novem

Sadu pa delo proti koruzništvu ni poka- zalo takega uspeha, čeprav je uprava ka- znovale koruzniške z denarnimi globami in izgoni.

d V Stranji vasi pri Dobrušcu je pogo- rela hiša, last Kurenta. V njej stanujoči Jakob Nenard, udovec z družino trpi veli- ko škodo.

d Kozolec je pogorel g. Francu Rožan- eu, čevljarju iz Begunj pri Cerknici.

d Gospodarske poslopje je vsepelil požar posestniku Medvedu v Pesnici pri Mariboru.

d Požar je izbruhnil v gospodarskem poslopiju vdove Flis na Muti ob Dravi.

d Zgorel je avto prostovoljnega gasil- skega društva v Kranju.

d Kozolec je pogorel Nacetu Furlanu v Verdu pri Vrhniki.

d Ker dolgo ni bilo eksplozije. Pred dnevi je Franc Stariha s svojim očetom in bratom pripravil v kamnoletu pri No- vem mestu kamenje in pesek za popravo domačega poslopja. Treba je bilo razstre- liti veliko skalo, katero so navrtali in vžgali vžigalno vrvice ter se odstranili. Ker pa le dolgo ni bilo eksplozije, je šel Franc Stariha gledat, kaj je temu vzrok. Komaj je prišel blizu skale, že se je raz- legla močna eksplozija in Franc se je ves krvav zgrudil. Hud puh in pa kamniti drobci so prileteli Francetu v obraz ter mu vsega raztrgali. Prepeljan je bil takoj v kandijsko bolnišnico, kjer so mu nudili takojšnjo pomoč, vendar pa je nevarnost, da bo izgubil vid.

d Ko se je vračal proti večeru domov, je bil od neznanca napaden ravnatelj to- varne »Jugočeška« v Kranju, g. Maks Mo- rowitz. Strel je zadel g. ravnatelja v nogo, vendar poškodba ni nevarna. Ker je bilo zadnji čas nekaj delavcev odpuščenih, su- mijo te. Kaj je resnica, pa se seveda ne ve.

d Ko je vozil bala. 26 letni železničar Mato Mitar iz Komariva pri Sušaku je vo- zil bala. Na vozu je bilo več ljudi, ki so bili vsi precej vinjeni in so uganjali razne šale. Mato je imel nabasano puško in ko je hotel ustreliti v zrak, je puška eksplodi- rala in ga tako razmesarila, da so mu mor- rali odrezati obe roki.

d Mrtev v mlaki krvi. Nad 15 let je bil vratar v litijski topilnici 45 letni Franc Kovač, ki je svojo službo vršil v popolno zadovoljstvo. V splošnem je bil precej tre- sen mož. V nedeljo je prišel proti večeru

Novi kitajski zunanji minister. V sedajočem tožkem času je Kitajska imenovala za zunanjega ministra znanega diplomata, ki je Kitajsko že ponovno zastopal pred Društvom narodov, dr. Wellington Koo.

Vojna v Mandžuriji. Naša slika kaže japonsko topništvo na prehodu čez znamenito reko Nonai.

Marsal Cankajšek, predsednik kitajske nacionalne vlade, se je podal v Mandžurijo, kjer se hoče na licu mesta poučiti o položaju.

Na sliki slika kraljevega nemškega cesarja Viljema ob priliki nekoga obiska v Zandvoort pri Amsterdamu.

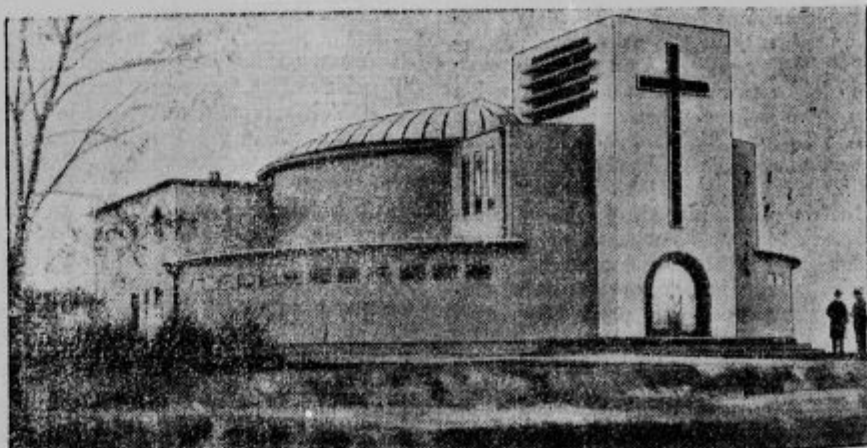

Moderni Robinsoni. Pred letom dni so trije Amerikanci napravili z malo jadrnico kratek izlet ob obali. Na morju jih je doletela nevihta in vihar je gnal njihovo ladjo več dni, dokler se ni razbila na obali neobljudenega otoka. Nesrečneži so ostali živi in se leto dni preživljali s sadjem in ribami, dokler jih ni pred par dnevi slučajno odkrila neka ladja in jih odpeljala v domovino, kjer so jih imeli že za izgubljene.

NAŠI NAHISO - DOMOLJUBI!

Porušen italijanski konzulat. Neposredno pred prihodom italijanskega zunanjega ministra Grandija se je izvršila v italijanskem konzulatu v Filadelfiji eksplozija, ki je poslopje skoraj popolnoma uničila, kakor vidimo na sliki.

Najmodernejša cerkev na svetu v arhitektonskem pogledu je novo zgrajena katoliška cerkev sv. Bonifacija v mestu Dürnberrgu ob Saali. Tako zunanost kakor notranjost sta urejeni po načrtih ing. Straubingerja po najmodernejših načelih.

**Kmetska zveza zastopa koristi
kmetskega stanu!**

domov ter legel, da se odpočije, na posteljo. Med tem je njegova žena odšla k prijateljici na obisk ter pustila moža samega v njegovi podstrešni sobi v postelji. Ko je čez nekoliko časa prišel adomov, je na svojo grozo pred oknom v pritličju opazila moža v mlaki krvi in mrtvega. Priletel je po nesreči v okensko šipko ki mu je prerezala žilo dovodnico.

d Iz nove ustave srbske pravoslavne cerkve. Nj. Vel. kralj je podpisal novo ustavo srbske pravoslavne cerkve. Službeni jezik je srbski in pisava je cirilica. Uradna zastava te cerkve je rdečo-modrabel. Po čl. 10 stoji srbski patriarh na čelu srbske pravoslavne cerkve ter je njen višnji poglavar. Člen 46 določa, da sprejema patriarh od države 35.000 Din mesečne nagrade, avtomobil in vsa prevozna sredstva. Ta vsota bo vnešena v državni proračun brez odjara na podporo, katero bo srbska pravoslavna cerkev prejela še nadalje od države. Država se nadalje obveže, da bo zgradila patriarhijo ali patriarhovo palačo in jo stani primerno opremila.

d Tovarni avto se je zaletel v osebne. Pretekli teden se je v Novem Sadu pripetila težka avtomobilska nesreča, pri kateri je izgubila življenje ena oseba, druga pa je težko ranjena. Trčila sta tovarni avtomobil, v katerem sta sedela dva podčastnika, in avtotaksi s tremi osebami. Tovarni avto se je s tako silo zaletel v osebne, da je ta odletel 8 m daleč, se dvakrat prevrnil in pokopal pod seboj vse tri ljudi, ki so bili v njem. Tovarnemu avtu se ni ničesar zgodilo in jo je takoj po nesreči odkuril dalje, da ni bilo mogoče niti številke zapisati. Izpred prevrnjenega osebnega avtomobila so potegnili nezavestnega šoferja Saviča in težko ranjenega delavca Wankca. Takoj so ju odpeljali v bolnišnico, kjer pa je Savič že opoldne umrl.

d Ni imel več moči. 75 letni kmet Gjurro Matlekovič iz vasi Mahova pri Sisku se je z vzcom vračal iz svojega vinograda. Med potjo sta se mu splašila konja. Ker Gjurro ni imel dovolj moči, da bi obvladal konja, se je vzec prevrnil v jarek in pod seboj pokopal nesrečnega starčka, ki se je tako hudo poškodoval, da je umrl.

d Hitro je trgala z nje obleko. Iz Sarajeva poročajo: Sedemletna deklica Fehima Oblakovič se je igrala na vrtu hiše, v kateri stanujejo njeni starši. Ker je bilo mrzlo, je zakurila ogenj in se vrtela okrog njega. Naenkrat je plamen zajel dekličino obleko. Na vpitje deklice je prihitela mati, ki je hitro trgala z nje obleko in gasila ogenj. Vendar pa je bila deklica tako opečena, da je v bolnišnici v groznih mukah umrla.

d Električni tok ga je ubil. Uslužbenec Fale g. Fran Zmitek, stanujoč v Ormožu, je popravil blizu Varaždina električni vod. Med delom ga je ubil električni tok. Njegovo truplo so prepeljali v Ormož.

Priporočila se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincareova 2

Pokojniki zapuščajo mlado ženo, s katero se je poročil šele lanski predpust.

d Ko je šel k prijatelju. 60 letni čevljarški mojster Pikel, stanujoč na Savi pri Litiji, je popoldne odšel po stezi nad Savo k svojemu prijatelju. Pred hišo pod erezkom mu je nenadoma postalo slabo. Zadel ga je mrtvoud ter je mož na mestu obležal mrtev.

d Od kapi zadet je umrl dobro znani kovaški mojster Marin Franc iz Migalce pri Mirni, v starosti 54. l. Duši večni mir, ostalim naše iskreno sožalje.

d Glej, dan se je nagnil... V Kranju je umrl g. Janko Sajovic, trgovec in starosta gorenjske gasilske župe. — Na Dolgem brdu pri Libenčah je preminul podpredsednik okr. kmetijskega odbora g. Štefan Kralj. — V Ljubljani se je preselil v večnost g. Andrej Golar, nadsprevodnik v p. — V Polju pri Krki je odšla na drugi svet ga. Karla Samec, roj. Spendal, soproga šolskega upravitelja. — V Stranski vasi pri Grosupljem je zapustil dolino solz g. Jože Kadunc, bivši župan grosupeljske občine. — Nenadoma je umrl na Vraneskem vletrgovca g. Franc Oset mlajši. — V Ljubljani so položili v gomilo višjega car.

Lepi beli zobje

Ne bi rad znal poročati Vam svoje največje priznanje in popolno zadovoljstvo o Chlorodont zobni pasti. Več let že uporabljam "Chlorodont" in ljudje me zavidajo radi mojih lepih zob, katere sem dosegel le z dnevnim uporabo. Vse Chlorodont zobne paste. S. Pavletič, M. .... Zahtevajte zato samo pristno Chlorodont zobno pasto, tista Din. 8.— in Din. 13.—, ter zavrnite vsak nadomestek.

kontrolorja g. Franjo Mikuža. — Istotam je izdihnil g. Martin Veber, posestnik in pismonoča. — V Domžalah je odšla v večnost ga. Ana Praprotnik, roj. Mayer, trgovka in posestnica. — V Gradcu je odšel v večnost starotrški dekan g. Ivan Jurko. — V Stari Loki je zaspala v Gospodu mati gg. vsučiliških profesorjev dr. Aleša in dr. Franceta Ušeničnika. — Na Izlakah je preminula ga. M. Grobljar, roj. Ravnikar. — V Ljubljani je preminul g. Viktor Furlan iz Št. Vida pri Stični. — V Škofji Loki je v Gospod poklical na drugi svet s. Jakobino Marinko, učiteljico v samostanu. — Na Libušnjem nad Kobaridom je odšel v večnost tamošnji župnik g. Ivan Leben, zvest učence Mahničevih načel. — V Gorici je umrl 22 letni Rihard Gregorič, svak šolskega upravitelja Bratuža v Gornji Rečici pri Laškem. — V Ljubljani je preminula 82 letna g. Neža Smolnik. — V Statnem trgu pri Slovenjgradu je odšel po plačilo na drugi svet zaslužni tamošnji dekan g. Ivan Jurko. — V Slovenski Bistrici je zaspala v Gospodu Alojzija Jesen, vzorna članica Marijine družbe. — V Kregu v Slovenski krajini e zatisnila oči k smrti spanju Kovačič Helena, ena najbolj vzglednih žena. — V Mekinjah je po večletnem bolehanju umrla predstojnica samostana M. Cecilija Piller. — V Mojštrani je preminula ga. Cecilija Ambrožič, lastnica svetovnoznane čebelarske trgovine. — V Ljubljani je zaspala v Gospodu 82 letna zasebnica ga. Ana Schell. — Istotam so pokopali 78 letnega posestnika g. Valentin Kovača. — V Verdu so polčili v gomilo g. Marijo Marolt, roj. Petrič, soprogo znanega vrhniškega zdravnika. — V Litiji

Pri bolečinah

povzročeni vsled prehlajenja, posebno pri bolečinah v hrbtu in pri trganju je blagodejno drgnjenje s starim domačim sredstvom in kozmetikom, Fellerjevim Elzafluidom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specialni steklenici 62 Din brez daljnjih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzätrog 16. Savska ban.

je odšel v večnost veleposestnik g. Franc Slanc. — Prosite pri Bogu za nas!

d Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutrekom kozarec naravne »Franz-Josef«-grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef«-vodo posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Frcti polagačemo peklenskih strojev. V Zagrebu se je začela te dni obravnava pred beograjskim sodiščem za zaščito države.

d Vedno je o umorjeni sanjal. Pri preiskovalnem sodniku v Subotici se je javil te dni mlad mož 24 letni Jožef Sarkany, izjavljajoč, da je umoril v madjarskem Szegedinu svojo prijateljico Rozalijo Hollo in nato pobegnil v Jugoslavijo. Sarkany je izjavljajoč, da je umoril v madjarskem Szegedinu vedno pred očmi in da hoče vsaj nekoliko poplačati svojo spekočo vest z javnim priznanjem.

d 8 let težke ječe je dobil vlomilec Ivan Magerl, strah Maribora in okolice.

d Če že prav hočete, da boste za zimo dobro in tople oblečeni ter obuti, se morate obrniti na Trgovski dom Stermecki v Celju, ki Vam nudi izbrano močne in lepe blagove, dobre in solidne čevlje (ročni izdelek), perilo, nogavice in rokavice ter vse potrebščine po jako nizkih cenah.

d Pri nas je še vedno marsikaj mogoče. Ves Boštanj in Sevnica sta prestrašena zaradi drznega vloma in ropca, ki se je zgodil v Boštanju ob Savi. V ponedeljek dne 23. novembra okrog pol treh zjutraj sta dva roparja najprej na dveh krajih župnišča vdrla, toda naletela na zapahnjena notranja vrata. Tretjič sta poskusila vlomiti skozi gornje okno zadnje kaplanske sobe. Pristavila sta 10 m dolgo lestev, pol okna snela in tako vdrla v hišo. Najprej sta v shrambi vzela velik kos slanine in kruha. Potem sta pa šla k župniku v župnijsko pisarno, kjer sta ga z revolverjem in malo baterijo ustrahovala, da je moral pcedati, kje so ključi od cerkvene hranilnice in njegove lastne blagajne. Četrta ure je držal eden revolver župniku v obraz, medtem pa je drugi pobral ves papirnat denar, nad 4000 Din. Nazadnje sta zahtevala zlatino, revolver, puško, česar vsega pa župnik ni mogel dati, ker takih stvari sploh nima. Naročila sta naposled s strogim glasom: »Pred šesto ne smete vstati — sicer bo to vaša smrt. Nobenega glasu ne smete dati. Imava stražo zunaj.« Nato sta hitro odšla skozi že prej pripravljena odprta vrata in jih za seboj zaklenila. Roparja so še isto noč v Zagrebu ujeli in zaprli.

n Izbil se je v nedeljo 22. novembra v revirju od Medvod proti Škofji Loki pes brak, bele barve ter resaste dlake z imenom »Krim«, in se prosi, da se ga odda proti nagradi lovca Valent. Tehovniku v Šori št. 2

PO DOMOVINI

Vesele in žalostne vesti. (Blagovica.)

V oktobru smo pokopali Pergar Marijo, bivšo mlinarico iz Podsmerečja in Antona Resnika, vulgo starega Resnika iz Vošč, bivšega dolgoletnega cerkvenega ključarja in občinskega odbornika, ki je dočkal visoko starost 88 let. Oba sta bila zvesta naročnika »Domoljuba«, lepega krščanskega življenja in zelo priljubljena pri ljudstvu, kar je pričal njegov pogreb. V novembru pa je umrla Jožefa Rokavec (Abčanka) iz Slatenka. Naj počivajo v miru! — V tem letu smo imeli izvanredno veliko porok za našo županijo. Od junija naprej so je poročilo kar sedem deklet iz dek. Marijine družbe. Iz Vel. Jelaha, ki šteje 5 hiš, so odšle kar tri neveste in sicer Lavrič Frančiška v moravško županijo, Hrovat Rozalija v Podsmerečje in Ravnikar Marija v Zg. Loke, Sestri Rozalija in Ivana Gerbec iz Zgoranjih Lok sta vzeli dva brata iz Gaberje štev. 6. Poleg tega so v vasi Gaberje, ki šteje 6 hiš, imeli še v dveh hišah ženitovanje in sicer v Pemasnovi in Jakeljnovi hiši. Tudi vas Jelša izkazuje zadnji mesec eno poroko. Vsem veliko sreče in blagoslova božjega pod zakonskim jarmom. — Naš list tudi radi beremo. V tem letu ga žalibog že dvakrat nisimo dobili.

Pevski koncert. (Čemšenik.)

Pevski koncert, ki ga je priredil tukajšnji pevski zbor 15. novembra, je prav dobro uspel. Od blizu in daleč so pribiteli poslušalci, da so želi naše lepe narodne pesmi, ki so jih pevali in pevke tako živo predskanali, da smo vsi videli, da globoko čutijo to, kar pejejo. Uspehu je pripomogel tukajšnji organist gospod Albin Arh, ki neumorno deluje in se trudi, da bi čim bolj izpopolnil svoj pevski zbor. Pa tudi pevci in pevke s svojim gre velik pohvalo, ker so prihajali redno k pevskim vajam po uro daleč v hudih deževnih dnevih samo, da bi čim popolnejše peli. Upamo, da nas bo zbor v doglednem času zopet razveselil z lepimi narodnimi pesmi, za katere je tako navdušen. Naj živi naš pevski zbor in naša narodna pesen!

Miklavžev večer. (Ig.)

Otroška radovednost že nekaj dni sem spražuje, če bo tudi letos Miklavžev večer. Seveda bo, saj je vsako leto 5. decembra zvečer Miklavžev večer. AM s tem odgovorom otroci niso zadovoljni. »Ali bo sv. Miklavž letos tudi kaj nosil?«, vprašujejo. Seveda bo nosil, saj vsako leto nosi. Pa otroci bi radi vedeli prav natančen odgovor, če bo sv. Miklavž letos nosil tudi v dvorani Katol. doma, kot je lani nosil. — Le brez skrbi bodite, tudi letos bo sv. Miklavž nosil v dvorani pridnim otrokom in sicer v soboto, 5. dec. ob sedmih zvečer. Prosvetno društvo ga je že prosilo, da bi prišel s polnim košem in objubil je, da pride gotovo. Torej otroci, pripravite se! Vabljeni so pa tudi starši in drugi prijatelji otroškega veselja. Darovi, katere bo otrokom prinesel sv. Miklavž, naj se prinese v soboto od pol 6 do pol 7 zvečer v garderobo v različnim naslovom. Posebnih vabil najbrže ne bo. Razlopinje za šolske otroke ni, za druge je prostovoljna vstopnina!

Posar. (Dobručič.)

V četrtak zvečer ob šestih je zabela goreti v Stražah pri Dobručiču hiša, ki je skoraj vsa pogorela, le glavno sobo so naši vrli gasilci s svojo motorno brizgalno rešili in ob enem blizu stoječa poslopja. Na potu so bili že tudi gasilci iz Opčine — Velika Loka, pa so se vrnili, ker ni bilo nobene nevarnosti več. Ogenj je že dokončno svoje požrešno delo! Kako je ogenj nastal, se ne ve!

Pred enim mesecem je bil naš župan g. Koprar razrešen županske službe na lastno prošnjo. Šresko nabeštvo je imenovalo za župana g. Grmoviča, gostilničarja iz Dobručiča.

Smrtna kosa. (Raka pri Krškem.)

Tukajšnje prosv. društvo je uprizorilo 22. oktobra burko »Moč uniform«. Smeha ni manjkalo! V Zabukovju je umrl 72-letni Jožef Robek. Življenje mu ni stfalo cvetja na pot. Od mladosti je bil bolehen. Kljub temu je ostal vedrega duha. Do

pred leti je bil dober pevec, rad je prepeval nabožne pesmi na paši in pri »straženju« mrličev. V cerkev je vkljub starosti in oslabelosti rad prihajal kot v obtožbo dotičnim, ki so polni zdravja in morda tudi mladosti, pa tolikokrat prestlijo klic nedeljskega zvona. Nad leto dni je prebil na bolniški postelji brez sleherne tožbe. Skromen je bil v življenju, skromen v smrti in v skromen spomenik naj mu bodo prišle vrstice.

Razno.

(St. Peter pri Novem mestu.)

Igra »Mlinar in njegova hiša«, ki je bila uprizorjena v nedeljo, dne 22. novembra, je bila lepa. Tudi udeležba je bila velika. Opazili je bilo tudi več udeležencev iz sosednjih župnij, zlasti iz St. Jerneja. — Prihodnja prireditve pa bo v nedeljo, dne 6. decembra. Te prireditve pa se najbolj vesele otroci. Miklavž bo takrat prišel s svojim spremstvom v Dom in bo pridne otroke obdaroval. Zato je pridite zopet v obilnem številu otroci in odrasli! — Koledarček Kmetске zveze za l. 1932 se dobi v župnišču. Stane 12 Din. — Umrl je mizar Jare Ivan iz St. Petra. Krsto si je naredil sam. Ko je žutil, da se mu bliža zadnja ura, je naročil Kresovemu očetu, kako naj krsto okraši, potem je pa res kmalu odšel v večnost po plačilo. — Na vrtu posestnika Bratkoviča Franceta iz Cerovega loga pod Gorjanci cveto vijolice. Preč redki slučaj. Na Gorjancih sneg, pod Gorjanci pa cvetoče vijolice.

Novice.

(Sodražica.)

Dne 5. decembra priredi kat. izobraž. društvo »Glas« svoj priljubljeni Miklavžev večer, ki se ga veseli staro in mlado. Lepa darila in vesela zabava bo privabila vse zavedne ljudi v našo dvorano. — Društveni člani se tudi že v veliko vno mo pripravljajo na krasno ljudsko igro »Vaški lopov«, ki jo bodo igrali na praznik sv. Stefana ob 3 pop. Prizrcu vabimo goste od blizu in daleč, da posejijo v obilnem številu naše prireditve.

— V devedeseto leto že koraka Magdalena Tanko roj. Hočevar. 19. jul. 1842 se je rodila v vasi Zamostec, fara Sodražica, sedaj pa prebiva v prijaznem Zapotoku v isti fari. Korak ji je prožen in mladosten, da bi ji človek ne prisodil niti 70 let. Opravlja vsa dela in čita brez ocal in malenkost ji je, tli vsako nedeljo skoraj uro daleč k sv. maši. — Imamo pa še drugo ženo iz iste vasi, ki je 20. jun. l. l. stopila že v svoje 93. leto. Rojena je namreč l. 1839. To je še čvrsta Marija Arko roj. Krže, ki je domači družini še v krepko pomoč in svojim pravnikom v veselje. — Bog ohrani obe vzorni krščanski ženi še mnogo let v zdravju in radovaljstvu.

Smrt.

(Adlešiči.)

Malo je bilo letošnjih pridelkov. S strahom gleda kmet v bodočnost. Skrbi ga zlasti, kako bo prezimil živino. Dobro je pa kljub temu vsaj to, da še ni snega. Živina je lahko še zunaj. Nekaj brane lo še dobi. — Tatov se nam ni treba bati, ker ni denarja ne živeža — pač pa dokaj kumenja. Za tega se pa ne bojimo. — 23. nov. je umrl v starosti 59 let ugledni Daniel Segina, posestnik v Fučkovcih, radi sušice. Kaj sušica napravi, se je pri njem videlo: kost, koža. Sam se je pred smrtjo počulil, da bodo njegovo telo lahko odnesli v truksaku na pokopališče, če bi še nekaj časa živel. Vendar so mu domači preskrbeli lep pogreb. Sicer ga je pa tudi zaslužil. Bil je veren mož, vnet za blaginjo ljudstva. Zato so ga ljudje izbrali za obč. odbornika. Bil je vnet za izobrazbo. Ko smo praznovali 70-letnico obstoja tukajšnje šole, je komaj prišel, ali vendar prišel je k slavnosti kot bivši predsednik kraj. šolskega sveta. V miru počiva!

Pomoč Beli Krajini.

(Metlika.)

Kot vidimo, je naša naša prošnja odprta ušesa. Časopisje poroča o vedno novih darovih. Kot zve mo, se vršijo po deželi zbirke za Belo Krajino. Nekatero občino so že poslale svoje dele. V Metliki se te dneve razdeli cel vagon raznih poljskih pridelkov: krompirja, korenja, repe, zelja in drugega, kar je dar dobrotulikov iz Stare Loke. Nekateri potrebni so s tem že dobili nekaj v pomoč, drugi pa še čakajo. Največja je potreba krme za

živino in krompirja. Objavljeno je, da se bo dobilo krompirja (po 60 par), kolikor treba. Tudi krme je menda že precej nabrane. Beli Krajina je vžeta med pasivne pokrajine in da ima dobiti 25 vagonov koruze. Tako upamo, da bo Beli Krajini dosti pomagano, če bodo le res dobili podporo tisti, ki so je potrebni.

Novice.

(Vinica.)

Nič kaj dobrega nimamo poročati. Kakor povsod, čutilo tudi mi krizo in to tembolj, ker je naša okolica silno trpela od suše. Ni skoraj gospodarja, kateremu ne bo primanjkovalo potrebnega živeža. Poleg tega pa nas zadevajo še razne neereče in neprilike. — V noči, dne 15. maja je zlobna roka zažgala skedenj posestnika Jurija Plajnika iz Vukovec. Zgorelo mu je še ono malo življenjskih potrebščin, kolikor mu je pustila suša. Storitve že imajo pod ključem. — Težka izguba je tudi zadelo družino Starešinic iz Zilj. Letošnjo pomlad se podal v Uruguay mladi gospodar Peter, ki je našel tam grob. Na poti v domovino je v duševni zmedenosti skočil iz parnika in utonil v morju. Doma ima ženo in 6 nepreskrbljenih otrok. — Na god sv. Martina si je zlomil nogo 8-letni deček, sin tuk. posestnika Jožeta Kajin iz Podklanca št. 15. So zdravi v bolnici v Kandiji. — Na sosednjem Bostilejem so se dne 22. t. m. stepli fantje in enega pobili do smrti. Vzrok — alkohol!

Pevci so igrali.

(Metlika.)

Vse je hitelo v nedeljo, da vidi, kaj zmora metliški cerkveni pevski zbor, ki je napovedal koncertno prireditev v dvorani hranilnice in posošilnice. Program je obsegal 7 pevskih točk in šaljni prizor »Snubačič«. Zbor je pokazal, da nekaj zmora. Občinstvo je bilo presenečeno. Pevske točke so bile prav okusno izbrane in mojstrsko naštudirane. Ženski zbor je pel dovršeno, pa tudi moški so peli dobro, le mestoma nekoliko boječe, ker pa nikogar ne začudi, ker je bila to prva javna prireditve sedanjega pevskega zbora. Nad vse sijajno je uspela opereta, če jo smemo tako imenovati. Za snov sama je tako lepo izbrana: cel venec narodnih bisrov, potem je bilo pa še tako lepo igrano, da nam je bilo kar žal prehitrega konca. Vso prireditve je izpeljal g. organist Pahor, ki je za svojo delo žele obilo priznanja. Pevski zbor je pokazal, da si smemo obetati v cerkvi tudi za naprej marsikako veselo presenečenje.

Radio

Vsak delavnik: 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. — Četrtek, 3. decembra: 18.30 Gimnastične vaje. 19.00 Italijanščina. 19.30 Srbohrvaščina. 20.00 Pedagoška ura. 20.30 Gustav Ipavčev večer: I. Uvodna beseda. II. Kvarter »Glasbene Matice«. 21.15 Violončelo, g. Zlatko Najber. 22.00 Klarinet solo, g. Beranek. 22.30 Čas, dnevne vesti. — Petek, 4. decembra: 18.30 Gospodinja ura. 19. Francosščina. 19.30 Pravni kotiček. 20. Sokolska ura. 20.30 Prenos iz Belgrade. 22.30 Čas in poročila. — Sobota, 5. decembra: 17. Salonski kvintet. 18. Zumbazki uskokl. 18.30 O kulturnem filmu. 19. Angleščina. 19.30 Miklavžev večer. 20.15 Prenos opere »Titus z Dunaja. 22.30 Čas in poročila. — Nedelja, 6. decembra: 8. Kmetijska ura. 8.30 Nasveti za kmeta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10. Versko predavanje. 10.30 Narodnost kot izhodišče delu. 11. Salonski kvintet. 12. Čas, poročila in plošče. 15.15 Dekliška ura. 15.45 Pevski kvintet »Ljubljana«. 16.30 Zabavni kotiček. 17. »Pritožne bukve« — igra Ljudski oder. 20. Ivan Zormanov večer: I. Uvodna beseda. II. Samospevi g. Svetozarja Banovca, solista ljublj. opere. 20.45 Salonski kvintet. 22. Čas in poročila. — Ponedeljek, 7. decembra: 18.30 Iz anatomije in fiziologije človeka. 19. Češčina. 19.30 Zdravstvena ura. 20. Trio za flavto (Korošec), klarinet (Gregorec) in fagot (Hauček). 21. Salonski kvintet. 22. Čas in poročila. — Torek, 8. decembra: 8. Kmetijska ura. 8.30 Nasveti za kmeta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz Zavoda sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. 10.30 Versko predavanje. 11. Salonski kvintet. 12. Čas, poročila in plošče. 15.15 Dekliška ura. 15.45 Salonski kvintet (slovenska glasba). 16.30 Zabavni kotiček. 17. Valčkova ura. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas in dnevne vesti. — Sreda, 9. decembra: Opoldanski program odpade. 18.30 Klima Slovetje. 19. Rusščina. 19.30 Literarna ura. 20. Glasbeno predavanje. 20.30 Prizori iz narave, izvajajo salonski kvintet. 23. Čas in poročila.

Pravni nasveti

Družbo z omejeno zavezo za izvrševanje tesarske obrti. J. R. V. S. prijateljem nameravate ustanoviti družbo z omejeno zavezo za izvrševanje tesarstva. Kako je postopati, da se taka družba ustanovi? — Za ustanovitev družbe z omejeno zavezo predpisuje zakon, da se družbena pogodba napravi v obliki notarskega akta in da se registrira v trgovskem registru. Ker mora vse to napraviti notar, je nadaljno razlaganje zakonitih predpisov o tej stvari odveč. Tesarsko obrt bo pa družba smela izvrševati šele, če in kadar bo dobila koncesijo od obrtne oblasti. Kolikor nam je pa znano, obrtne oblasti sedaj le redkokdaj dajejo takim družbam dovoljenje za izvrševanje koncesionirane obrti, med katere spada tudi tesarstvo. Po novem obrtnem zakonu, ki stopi v veljavo meseca marca 1932, pa to sploh ne bo več dopustno. Če boste torej družbo ustanovili, pojdite k notarju. Ko bo družba ustanovljena, pa lahko prosite za koncesijo. Prošnjo je vložiti pri okr. glavarstvu, kjer boste tudi lahko zvedeli, kaj je treba prošnji predložiti. (Izidanjju sprilučeval je pa danes še prezgodaj pisati, ker bo za vašo družbo, če bo dobila koncesijo, že veljal novi obrtni zakon, ki ima o tem posebne predpise in bomo o teh pozneje še pisali.)

Oprostitev zgradarine. J. R. V. Ali velja oprostitev zgradarine samo za na novo projektirane zgradbe ali tudi na stare zgradbe, ki se popolnoma poderejo in na novo postavijo? — Samo 3% od čiste dohodke se plača je zgradarine tako od novih zgradb, ki so postavljene na prej nezazidanem zemljišču, kakor tudi za zgradbe, postavljene na zemljišču, na katerem je zgradba prej stala, pa je bila porušena ali popolnoma ali samo do temelja; prav tako velja to tudi za zgradbe, ki so od temelja doživljane k obstoječi zgradbi.

Kdo ima vzdrževati pot? L. K. V. Ob vašem svetlo, si pelje do vasi, je bila vaška pot na vodo. To pot ste vi popravljali. Krajne potrebe so zahtevale zgr. ditev nenuj in s tem zvezo do banovciške ceste. Zupan trdi, da je ta pot občinska. Kdo mora to pot popravljati. — Če je pot občinska, jo mora vzdrževati občina. Če je pot uporabljala in en del obč. nev. ima občina tako pot vzdrževati rečno s pris. vsaki onih davčnih zavezancev, ki pot uporabljajo.

Cigan je naplavljen gramoz? A. K. B. Ob dežu naplavi voda po jarku, ki je sicer suh, precej gramoz na poljsko pot, ki pelje ob jarku. Cigan

je ta naplavljen gramoz? — Gramoz postane last lastnika onega zemljišča, na katerem ga je voda pustila. Ugotovite, čigava last je pot, na katero se gramoz naplavi, nakar vam ne bo težko ugotoviti lastnika naplavljenega gramozu.

Kuluk. J. T. B. Ste delavec in palkujete 45 Din davka. Sedaj ste pa dobili analog za tri dni kuluka na banovinski cesti. Ali ste dolžni iti na delo? — Ker ste davkoplačevalce, spadate pod obveznost dela na cesti.

Ukradena lovska puška. A. V. C. Imeli ste lovske puške, ki ni bila prijavljena. To puško vam je ukradel 19 letni fant. Ali fanta lahko obložite ne da bi tudi vi prišli v kazen, ker puške niste prijavitili? Kakšna bi bila v tem slučaju kazen? — Če fanta ocvadite, se bo sodišče pečalo le z njegovo tatvino puške in ga bo obsodilo. Radi neprijavljene puške bi pa vi utegnili imeti opravka pri okrajnem glavarstvu, če bo isto za to zvedelo. Če bi bili kaznovani in na kakšno kazen, vam pa ne morem vnaprej povedati, ker je kazen odvisna od raznih okolištin, ki se ugotove šele tekom kazenskega postopanja.

Služba pri železnici. K. J. C. Vprašajte naravnost pri najbližjem postajenčelniku, ki vam bo dal zaželjeno informacijo.

Kdo naj odkida sneg z občinske ceste? A. M. J. Seseč ima kozolec ob občinski cesti. S strehe kozolca se vdira sneg na občinsko cesto, ki ovira promet. Ponavadi je vedno tisti sneg odkidal, ki je pot prvi rabil. Ali je dotičnik dolžan to storiti? — Ker je cesta občinska, je dolžnost občine (županstva) skrbeti za noviran promet na cesti. Županstvo naj ob takih prilikah da lastniku kozolca nalogo, da sneg takoj odkida. Če tege ne bo hotel storiti, naj ga da odkidati županstvo samo na stroške lastnika kozolca, katere bo potem eventualno s pomočjo okrajnega glavarstva od njega iztrajalo.

Pomilostitev kazni. V. R. C. Ali je kaj upanja, da bi bil fant, ki je bil radi silobrana obsojen na več mesecev zapora, pomilostiten. Kam naj vložim prošnjo? — Do posamične pomilostitve pride prav v redkih ozira vrednih slučajih. Prošnjo za pomilostitev je vedno poslati onemu sodišču, ki je izreko sodbo na prvi stopnji. Če spozna sodišče, da ni posebno tehtnih razlogov za pomilostitev zavrne prošnjo. Če pa spozna, da so, pošlje prošnjo s svojim mnenjem apelacijskemu sodišču, ki nato prošnjo ali zavrne ali pa jo predloži s svojim mnenjem in mnenjem nižjih sodišč ministru pravde v nadaljnjo rešitev. Zopre rešitev kateregakoli sodišča,

s katero se zavrača prošnja za pomilostitev ni mogoča nobena pritožba.

Dolžni delež. J. K. R. Z doma sta šli za svojim poklicem. Od očeta ste prosili za svoj delež pa vam ni ničesar dal. Vprašate, če imate pravico zahtevati od očeta doto? Kaj vam je storiti, če bi medtem oče izročil posestvo drugemu sinu? — Drugače vam ne preostane, kot da mirno potrpite in čakate. Sin nima pravice zahtevati od staršev doto, pač pa le hči. Šele po smrti očeta boste imeli pravico zahtevati dolžni delež od očetove zapuščine. Dolžni delež znaša polovico zakonitega deleža. N. pr.: Če umrje oče brez oporoke in zapusti dva sina, potem pripade vsakemu sinu polovica zapuščine. Dolžni delež pa bi znašal v tem slučaju za vsakega otroka eno četrtino zapuščine.

NAZNANILA

Prosvetno društvo v Boh. Bistrici uprizori na Miklavžev ob trelh »Utopljenca«, igro s petjem. Isto ponovi 8. decembra ob osmih zvečer.

Prosvetno društvo na Vrhpolju pri Moravčah vabi k igri »Domen«, ki bo v nedeljo, 6. dec. ob trelh v tukašnjem prosv. Domu. Stojišča 3 Din, sedež 4 Din. Pridite! — Ošbor.

Prosvetno društvo v Predvoru priredi v nedeljo, 6. decembra narodno igro »Miklova Zalca«. Vljudno vabimo.

Kmet. podružnica v Vojniku priredi neprekinjeno žrebanje velike kmet. efektne loterije dne 8. decembra. Bliznje kupce srečk vabimo, da se udeležijo žrebanja, katero bo v posojilnični dvorani v Vojniku. Vse, kateri so prejeli srečko v razprodajo, prosimo, da nam do tega dneva nakažejo za nje denar, event. neprodane vrnejo. Srečke, ki ne bodo pricune pravčasno, se razveljavijo. Izid žrebanja bo objavljen tudi v tem listu.

Popeldanski gospodinjstvo-kuharski tečaj se prične 3. decembra ob trelh popoldne. Vršil se bo dvakrat na teden, vsak terek in četrtek. Praktični pouk v kuhinji bo v zvezi s teoretičnimi predavanji v šoli (skriptivne slike). Pouk bo obsegal tudi urejanje in razvrstitev jedil na krožniku (aranžiranje), pokrivanje miz in serviranje. Prijave sprejema ozir. popasila daje vodstvo dr. Krekove meštarsko-gospodinske šole v Zgoraji Šiški pri Ljubljani.

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

65

RAZNO

Tako pa že gre. — Gust daiskarju. Pepl, kako vendar morete izhati s 140 Din tedenske plače. — Natakaz. Če bi ne bilo da vne napitnine in če bi se včasih ne zmotil v računih, potem bi bilo res ludo ...

Nekaj iz zgodovine stolnega koledarja. Tolkokrat slišimo in čitamo, kako se sklicujejo na različne vremenski preroki na stolčni koledar. Prav za prav bi se ne smelo reči »stoltni«, ampak sedemletni koledar. V dobi 39 letne vojne je dognal opat samostana v Bambergu na N. nmskem Mauricij Knauer, da se ponavila vreme vsakih sedem let. Solch je številka 7 za krščanstvo nekaj posebnega: 7 dni v tednu, 7 zakramentov, 7 rošenj v Očenašu, 7 bojev in Device Marije itd. Tak sedemletni koledar z enovedno vremenom je izdal omenjeni opat v latinskem in nemškem jeziku. Knjižica je doživela nad 200 izdaj. — Zdravnik v Thuringenu v Nemčiji Hellwig je izdal vremenske prerokbe na d. l. g. Knauerjeveza 7 let-

Mina Boštjanova

Bemau

Nemško spisal Paul Keller, prevedla Marija Kmetova

41.

Kdor je doživljal tista leta od 1914 do 1918, se nerad spominja strahotnih muk, ki so jih morali preživeti vsi tisti, ki delj časa niso dobili nobenih sporočil od svojcev z bojišča. Smrti se je režala skozi vrata in groza je bila v njenem igračkanju. Z vprašanjem in odgovori: »Ali živi — ali je mrtev? Da ali ne? Desetkrat bi človek stavil, da je mrtev. Ali staviš le enkrat, da še živi?« —

Kadarkoli je prispel pismonoša, je stala Mina na kolodveru in srme'a na črno torbo, ali je ondi kak listič, ki bi ji prinesel čudež odrešenja. Ničesar z bojišča gospodičnal Tu je pač Tenetovo pismo in tu eno od kemične tvornice za umetna gnojila.

Vsa vas je vede'a, kako je z Mino Boštjanovo, vedela je, da ljubi učitelj Novaka. Pa ni padla niti zorca radi tega nanjo. Mlade ženske so bile dovolj počtene, da so rekle: »Če ima njegovega otroka in ga vzgoja ko mati, zakaj ne bi bila tudi njegova žena?« To je bilo mladostino in po žensko povedano. Stare, izžrpane ženske in za vojno nesposobni starei bi bili pač radi ugovarjali, a niso nobene rekli, ker niso mogli reči ničesar. Zakaj tiste dni so vsepovsod vdale mlade ženske. Vse so bile hrabre in zmogne, čuvala so težke domače postojanke moških, in tega ne bi smeli nikoli, nikoli pozabiti! Marsikaka ženska, ki je bila doma, bi si bila zaslužila križec, zaslužila

belj ko marsikdo, ki ga je na bojišču dobil kar tako in ga ni zaslužil.

Nekoč pa je Mina Boštjanova vendarle prejela obvestilo na kolodveru:

»Poročnik Novak ustreljen skozi pljuča — težko ranjen. Položaj resen, a ne povsem brezupen.« In spodaj podpis neke bolnišnice.

Čez dve uri je Mina Boštjanova že sedela v vlaku. Med dolgo vožnjo je bilo Mine strah, mučila se je v bolestinah skrbeh. Venomer je bila lačna in žejna, pa ni mogla niti jesti niti piti. Slednjič se je naslonila v kot, zaprla oči in časih, kadar so le preveč divjale misli v njej, so ji vzdrhtele ustnice in zašepetala je nekaj besed.

»Ni prav pri ta pravi!« je rekel neki star kmetič svoji boljši polovici. Misli je, da tiho govori, pa ga je bilo po vsem vagonu slišati.

Mina je razprla oči in tako pogledala moža, da se je plaho stisnil k svoji podjetni materi.

»Sem vsa pri ta pravi, dragi moj, le to je, da se peljem, k svojemu ženinu, ki je smrtno nevarno ranjen. Vam pa želim za drevi mnogo sreče in zabave pri kartah!«

To je bila spet nekdanja odločna, ostrina Mina Boštjanova, ki ni trpela, da jo kdo nepravilno presoja. Kmetič se je kar prestrašil.

»Ti,« je zašepetal materi, »ali jo vidiš!«

Na prihodnji postaji je s svojo boljšo polovico izstopil. Še pri odprtih vratih je glasno dejal:

»Kakšni so ljudje, le kakšni! Brez manire!«

Mina je slišala te besede, a se ni mogla nasmeh-niti. Zaprtih oči je obsedela v svojem kotu. To ji je bilo jasno: če ji bo Bog ohranil najljubše, kar ima na svetu, se ne bo več trmasto upirala, se bo iznebila

Uradna navodila za štedenje

1. Občinske proračune za l. 1932. je treba brezpogojno znatno zmanjšati napram prejšnjim.

Vsako potrebo v proračunu za l. 1932. je treba najskrbnejše preceiniti, vse ono pa, kar je luksuzne prirode in kar ne bi odgovarjalo potrebi v pravem smislu te besede, naj se črta.

Ugovoriti virov dohodkov naj se posveti čimvečja pozornost.

Znacnost in pravičnost bremen mora biti zajamčena, a pri tem naj se upošteva tudi plačilna zmocnost prebivalstva.

Stopnja deklad v nobenem primeru ne sme presežati stopnje, odobrene za tekoče leto.

Novi takse in trošarine ne bodo objeljene.

Čarole: ukinejo ali pa znižajo naj se tudi obstoječe takse, ki so pogostoma in večinoma prevelike in ne odgovarjajo vrednosti proizvodov in uslugi, zaradi katere se plačujejo.

2. Pri osebnih izdatkih je treba izvršiti redukcije kar moči natančno. Zato naj se iz službe odstranijo vsi nepotrebni uradniki, službeni prejemki onih pa, ki se obdržijo v službi, ne smejo v nobenem primeru presegati prejemkov državnih uslužbencev.

Občine, ki imajo posebne statute o službenih prejemkih uslužbencev, morajo te statute prilagajati gonilnemu načelu in jih predložiti s proračunom vred v odobritev.

Iz proračuna je treba odstraniti vse ozadne in funkcijske doklade, izjema ve-

lja le za one, ki jih prejemajo državni uslužbeni, in v odgovarjalni višini.

Nagrade za nadurno delo se ne smejo podeljevati in morajo zato izostati iz proračuna, ker ni mogoče predpostaviti potrebe takega dela pri osebi, ki absorbira (povišuje) četrtno proračuna.

Honorarjev ali posebnih nagrad ni.

Če je neobhodna potreba, da se v službo sprejme strokovnjak, ki pa po občinskem statutu ne more postati občinski uradnik, naj se zanj določi honorar. Stevilo takih oseb pa mora ostati omejeno.

Orebe, ki prejemajo pokojnino iz drž. proračuna, ne morejo ostati v občinski službi, razen če se za dobo te službe odpovedo državnih pokojnin.

3. Občine z lastnimi vozovnimi parki in prometnimi sredstvi morajo predložiti pravilnik o uporabi teh parkov in sredstev. Iz tega pravilnika mora biti razvidno, komu gre pravica do teh prometnih sredstev.

Pri sestavi tega pravilnika je treba paziti na to, da se dovolj uporaba teh prometnih sredstev le onim, ki jih nujno rabijo za pravilno izvrševanje svoje službe.

4. Z novimi investicijami je treba odnehati in dokončati le dozdej začeta dela, ki bi prekinjena povzročila škodo.

Nova posojila ne bodo dovoljena niti oni, razen v nujnih primerih.

V tem primeru je treba proučiti za priditev posojila priložiti izjerno poročilo o vsem dosedanjem dolgu dolžne občine in pa podrobno utemeljitev o nujnosti in potrebi posojila.

5. Vse številke v proračunu dohodkov morajo biti realne. To velja zlasti za zastanke, za nepobrane dohodke in za dohodke in za doklade iz prejšnjih let.

Računati je treba torej le z onim, kar bo zanesljivo pobrano.

6. Proračunu je treba brezpogojno priložiti:

pregled ostvarjenih dohodkov za tekoče leto 1931 po mesecih,

pregled občinskega dolga in terjatev za lansko in za prihodnje leto,

proračune gospodarskih podjetij, ki jih je treba kot anekse priložiti splošnemu proračunu,

potrjene šolske proračune v dveh izvodih,

pregled izdatkov, ki obremenjujejo splošno obč. doklade po posebnem zakonu,

zapisnik in sklep občinskega odbora, potrdila, sklepe in pravilnike o taksah, pristojbinah in o drugih občinskih davkih, event. pritožbe in prizive proti proračunskemu predlogu, kakor tudi ekspozice o navedenih odmerah neposrednih davkov.

Prijetni organi, ki so pocblajeni, da pregledajo proračunske predloge za leto 1932., ne smejo dopustiti prav nobene kršitve gornjih navodil in bodo za vsak nesporčni sklep poklicani na odgovor.

Se mi in tržni dnevi

O sejmih in tržnih dneh vsebuje novi obratni red naslednja določila:

Sejmi se smejo vršiti večkrat na leto ob vseh dneh razen od nedeljah in dneh, ko morajo biti vsi obrati zaprti, tržni dnevi pa vsak dan ali ob posameznih dneh v tednu. Sejmi in tržni dni dovoljuje ban po zaslusku zbornice. Dovoljenja se bodo dala izključno samo občinam. O izdanih dovoljenjih bo vodila banska uprava poseben register sejmov in tržnih dni.

Dovoljenje za sejem se bo dalo, če se

vračunega tuhanja, vsele plahosti in to z veseljem postala žena tega tako ljubljene človeka.

Mini se je razjasnilo marsikaj, kar je bilo doslej lemo in zmedeno v njej. Smrt je po vseh predpisih ločila zakon. Mrtva žena ni imela nobenih pravic do živčih. Dala mu je mladost in ljubkost. Tudi Mina mu more dati mladost, zdravo, čisto mladost, a ljubkosti ni imela. A kaj bi mogla še biti mrtva žena živemu možu? Samo svetel spomin, ki je vendarle zavšen s tančico preteklosti in izgube. Ona mu hoče biti več, hoče biti njegova močna žena, življenjska tovarišica; in če bo treba, tudi njegova bolničarka za vse življenje. In zdaj, Mina, ko si se odločila za vse tisto, kar je pametno in kar edino more tvoje življenje osrečiti in zadovoljiti, zdaj ti bodi Bog tako milostljiv, da mu podari življenje.

Vlak je drdral in udarjal po taktu svoje železne popotne pesmi. In smrt se je igrala z Mino in ji stavila one pregrozne uganke: »Ali še živi? — Ali je mrtev?«

Skoraj je bila Mina brez glasu, ko je v bolnišnici vprašala, če poročnik Novak še živi. Zaslišala je, da je še živ. Tedaj je sedla na stol in prosila kozarec vode. Nato se je polagoma umirila. »Vdovec je,« je dejala. »Sestra, njegovega otroka vzgajam, otroka iz prvega zakona. In zdaj je moj ženin in hočem, da živi zame in za svojega otroka.«

Druge vesti o njem so bile take, da so jo prav malo potolažile. Zdravnik je gibal z roko sem in tja, a desne na levo, kot se pozibava jeziček na tehtnici.

»Tako ali tako. Po petdeset odstotkov kaže črno ranj, po petdeset pa belo. Resnico Vam govorim, gospodična. Mi ne moremo ničesar olepšavati ali prikrivati. Vojna je. Upam, da bo že še kaj s poročnikom Novakom!«

»Gospod poročnik,« je v bolniški sobi dejala usmiljenka, »neka gospodična je zunaj, ki bi rada govorila z Vami. Pravi, da je Vaša nevesta.«

»Moja nevesta?« se je začudil in trudno zmajal z glavo. »Nimam nobene neveste.«

»Res, pravi, da je Vaša nevesta. Vašega otroka iz prvega zakona vzgaja.«

Tedaj je bolnik tako zaprl oči, da se je postra prestrašila, misleč, da umire.

»Ali je iz Loke?«

»Da, iz Loke.«

»Ali je — nieno ime — ?«

Ni mogel več govoriti.

»Mina Boštjanova.«

»Ah, ona, ona je!« je zašepetal. »Pa je rekla, da je moja nevesta?«

»Da — Vaša nevesta — tako te rekla.«

Nestrončna blaženost se je zablesela na bolnikovem licu in dejal je:

»Naj pride moja ljuba nevesta!«

In je prišla. To je bila porčka Mine Boštjanove.

42.

Vojna je minila, strahotne žaligre je bilo konec. Po velikih mestih je hrumela vstaja. V Loki je bilo vse mirno. Tudi one žalostne spomladi leta 1919 so cvetele vijolice, so se veselili ščinkavci, so zlate zvezde regrata krasile bujne trate. Tudi te tako žalostne spomladi 1919 leta so mlada srca iskala ljubezni, stara srca pa pomlajenja in vstajenja.

Pozno v aprilu je bilo in vreme je bilo toplo ko v juniju. V tišini nedeljskega popoldneva so sedeli v Boštjanovi senčnici: Mina, učitelj Novak, stari učnik, gospodarnik Jože, kovač Kländer in Tone, ki je dovršil svojo šolo. Obhajali so končni izdit Toneta.

nega koledarja in del knjige ime »Na 100 let dočeni koledar od 1701 do 1801«. Na ta način je bil 7 letni koledar prekrčen v stoletnega.

Prepovedana trgovina na obroke. Policijsko ravnanstvo v Oslo je prepovedalo prodajati na obroke stvari, ki jih rabimo vsak dan. Posebno je prepovedano prodajati na obroke obleko, obuvale, izdelke iz stekla in keramično posodo. Policijski utemeljuje svoj odlok s tem, da se je »puščarje« v Oslo že tako razpasla, da resno ograža vso pošteno trgovino in zato je nujno potrebno napraviti red.

Zlato v Nemčiji. Pri Siegenu na Vestfalskem so pri iskanju kobalita v starem zanušenem rudniku odkrili močne plasti kobaltovine, bakrene, nikljeve in železne rude. Pri natančnem ogledu so zasledili tudi srebro in zlato, in sicer zlasti v prostih kosih, večinoma pa v zvezi z žveplom oziroma neko njegovo rudninsko sestavo. V toni rude je 3,6 g čistega zlata.

V Ameriki živi nemški kemist dr. P. Hildebrand, ki zna z neko tekočino pretvoriti les, da ne zgori niti v največjem ognju.

pokaže potreba glede na krajevne in gospodarske prilike kraja ter glede na število že odobrenih sejmov v občini in občinah v okolici. Dovoljenja se ne bo dalo, ako se v okolici 20 km od kraja, za katerega se prosi dovoljenje, istega dne ali v razmaku 15 dni vrši sejem v drugem kraju v okolici. Za vsako izpremembo sejmov je potrebno dovoljenje bana. Letni sejem ne sme trajati več kot tri dni.

Tržni dnevi se bodo dovoljevali z ozirom na število prebivalstva po prilikah in potrebi kraja. Za sejme in tržne dni mora občina določiti sejmišče in ga urediti po zdravstvenih in veterinarsko-policijskih predpisih in nabelevah. Sejmišče za dogon živine mora biti izven mesta ali na najskrajnejši meji. Točnejša določila o ureditvi sejmišča izda minister trgovine in industrije v sporazumu z ministrom poljedelstva s pravilnikom.

Na sejmiših sme vsakdo prodajati surove (nepredelane) kmetijske pridelke (poljedelstva, živinoreje, sadjarstva, vinogradništva, vrtnarstva, lova in ribolova itd.), cvetličarstva, gozdne in rudarske proizvode ter vse predmete domače hiše delavnosti. Če je dovoljenje dano samo za posamezne predmete, se sme na sejmiših prodajati samo te predmete. Na sejmiših morejo lastniki obrtov prodajati svoje blago, ako ban dovoli v dovoljenju za prirejanje sejma. Tako dovoljenje se bo izdalo z ozirom na gospodarske prilike določnega kraja po zaslišanju občine in privoljivi zbornice. Ob tržnih dneh se smejo prodajati kmetijski pridelki, ki služijo kot živinorejske potrebščine in proizvodi hišne obrti.

Ban sme z naredbo odrediti, da smejo ob tržnih dneh kupovati življenjske potrebščine do gotove ure samo potrošniki in potem trgovci in kupci na veliko.

Lastniki obrtov (koncesionirane trgovine — opomba uredn.) smejo na sejmiših prodajati predmete svojih obratov, ako imajo za to posebno dovoljenje obče upravne oblasti prve stopnje.

Občina more zahtevati takse za uporabo prostora ali stojnice na sejmišču, tehtnice in drugih naprav, samo za blago, ki se prodaja na sejmiših in ob tržnih dneh. Svoje pravice do takse ne smejo občine oddati v zakup. Vsaka občina mora izdelati pravilnik za sejme in tržne dni: sejmski in tržni red, ki se mora sestaviti v smislu določil tega zakona in v mejah uredb, naredb in pravilnikov, ki bodo izdani na podlagi tega zakona, in ne sme vsebovati nobenih določil, ki bi jim bila nasprotna. V redu se morajo določiti tudi takse. Odobri ga ban po zaslišanju zbornice.

Nadzorni organi trga in sejmišča morajo skrbeti za izvajanje tržnega reda. Glede izvrševanja obrtov na trgu nimajo ti organi pravice izdajati odloke in morajo vsako sporno vprašanje predložiti obči upravni oblasti prve stopnje. Dogon živine na sejmišču je potrjen veterinarskemu nadzorstvu.

Občina mora objaviti prireditev letnih sejmov najmanj 15 dni prej v uradnem banovinskem listu in če takega ni, v »Službenih novinah«. Sejmska pravica ugasne, ako se sejem ne vrši dve leti zaporedno, izzemši slučaje višje sile. Ako ne odgovarja sejm

gospodarskim potrebam, ga sme ban na predlog pristojne zbornice ukiniti.

Cerkvena žeganja in slave se ne smata prodaja predmetov po obstoječih navadah (jestvine, pijače, medicinarsko blago, igrače, izdelkov domače hišne obrti, slik, knjig in drugih predmetov verskega značaja itd.).

Minister trgovine in industrije odobri vzorčne sejme in razstave gospodarskega značaja splošne važnosti bodisi da se vrše redno letno ali ne. Razstave manjšega in krajevne pomena odobri ban. Kdor prosi za dovoljenje prirejanja sejmov in razstav, mora predložiti načrt, iz katerega je razvideti točna svrha, način izvedbe in financiranja. Prošnji se mora priložiti pa odobritev pravilnik sejma ali razstave. Minister trgovine in industrije izda potrebne predpise o pogojih za dovoljenja in o določilih, ki jih mora vsebovati pravilnik sejma ali razstave. Minister trgovine in industrije izda potrebne predpise o pogojih za dovoljenja in o določilih, ki jih mora vsebovati pravilnik. V pravilniku se more predvideti osnove posvetovalnega odbora za vse glavne gospodarske kraje, v katerih se prirejajo stalno sejmi ali razstave.

STARŠI! Izšla sta najstarejša mladinska lista »Vrtec« in »Angelček«. Naročajte ju za svoje otroke v pouk, zabavo in razvedrilo. Lista sta tako poceni, da ju lahko vsak naroči. »Vrtec« 15 Din letno, »Angelček« pa samo 5 Din. — Uprava »Vrteca«, Ljubljana, Kolezijska ulica 1.

66

Polom nogavičarjem preti. V Angliji je v zadnjem času kar na mah porasla moda golih nog. Ne samo na teniških igriščih, marveč tudi na nelegantnejših srehanjaletih, na čašankah in v najodličnejših lokalih je videti vedno več dam brez nogavic. Po parkih je videti le še redko damo, ki bi nosila nogavice. — Elegantna, svilena obleka na nage noge? V tem je kričoč nesoglasje, ki ne učinkuje, jeno. Praktična pa je ta moda erodnevica — več itak ni — in mersko žena si bo odlašala, ko bo mogla priboriti denar za nogavice.

Na hribu Moncenisio na francosko-italijanski meji so nedavno postavili 30 čevljev visok križ, ki je obdan z vatikansko, italijansko in francosko zastavo.

Izleženo jajce morskega volka je popolnoma črno.

Prav je vedal. — Podčastnik: Kdaj ima vojak pravico, da ga pokoljejo z vojaškimi častmi? — Če je mrtev.

Neki farmar v Elizabethtownu, Ky. (v Ameriki) je letos v hudi vročini meseca avgusta položil jajce v penek na tolcnu, in res, solnce je povzročilo, da se je čez tri tedne iz jajca skobalalo pišč.

Navzlic hudim borbam in izgubam v vojni je bila vendarle pomlad v deželi. Čebelice, ki jih je zima izstradala, so brenčale krog senčnice. V mladih evetkah so našle medu, prav takega čistega medu, ko čebele v Adamovem paradizu. Dvoje štorkelej je stalo na slemenu senice. Ne da bi imeli kaj težko s potnimi listi, sta prispeli čez mnogo zaprtih mej; tudi mnogo škorcev je bilo in veliko slavčkov. Ptiči so se zelo razmnožili, zakaj ljudje iz južnih dežel niso to pot utegnili prežati na vračajoče se ptice-pevke.

V senčnici ni bil nihče glazen. Človek ni nikoli tako tih, ko v burnih časih. Ljudje se niso nič več znali pričrpati in smejati. Le smehljali so se še in tiho govorili.

Mina je bila zdaj Novakova žena.

Ni bilo igračkanka s pogledi in ljubimkanja niti vihravosti in divjosti, kot sicer vse pozna in zahteva mladina. Le malo se je ogrela kri, nič omotičnega ni bilo. Le mila, čista dobrohotnost je bila, odhod in povratek z bojišča, spremstvo v domačo hišo, oskrba in mir.

»Tako gorko sije solnce« je rekel blede Novak.

»Da se ti popolnoma pozdraviš,« je odvrnila Mina.

»Ah, Mina, sicer ne bi bil nikoli zdrav. A pri tebi se hočem pozdraviti. Pri tebi vse ozdravi, ker si ti sama le zdravje.«

»O, ne, ne, to pa ni res, se je branila Mina,

»Veliko mi je zbolelo in veliko pomrlo. A ti se moraš pozdraviti in tudi češ ozdraviti.«

»Z... si postala moja žena!«

Učenik je zmajal z glavo. »Ne le zato — tudi iz ljubezni!«

»Tako je,« je rekel kovač; »ona bi Vas bila vzela, čeprav ne bi bili ranjeni.«

»No, morda ne!« je dejal Jože. »Šele vojna je morala Mini odplniti strah pred zakonom.«

»Ni res!« je ugovarjal Tone, »ona ga je že od nekdanj hotela. Jaz že vem; že zdavnaj pred vojno ga je hotela.«

Mine je bilo sram. Ah, ta cigan, vpričo vseh ti tole pove!

Tedaj je povzel Novak, da bi prekinil ta pogovor: »Sovražniki so kar nori od veselja. A vsega orožja nam le niso vzeli. Pamet imamo še.«

»Na,« je rekel Jože, »in dobro obdelano polje.«

»In nakovalo,« je dejal kovač.

»Bog je še zmeraj isti,« je dejal učenik zbrano,

»Bog ni naš sovražnik.«

Nato je Novak napil Tonetu, ker je izpit tako »častno« prestal.

»Častno pač ne,« je odkrito priznal Tone, »zasilni izpit so določili in tega sem res le »za silo« prestal. Vendar je bila mestna šola lahka; zdaj pa bom v Jožetovi šoli in ta je stroga.«

»Zelo stroga!« je dejal Jože.

Dasi na svetu, kjer je bilo polno težav, navzlic koncu vojne ni bilo nikjer miru, v Boštjanovi senčnici je bil lep mir.

Mina je poskrbela za izbrano dobro vino. Stari učenik je dvignil kozarec in napil:

»Mina, moja ljuba Mina! Govorim ti kot tvoj stari prijatelj in učitelj, kot spremiljevalec tvojih dni, Mina. Hudo vojno je prestala naša domovina. A tudi ti, Mina, si morala prestati hudo vojno, življenjsko vojno, ki je že tedaj, ko še ni bilo svetovne vojne, besnela krog tebe. Imela si mrtvece in ranjence, napade, obleganja, sovražnosti, zmage, a tudi premagana si bila. In ti, Mina, si bila v teh svojih bojih največkrat ranjena; zato, ker si zmeraj načelovala, si bila najhrabrejša, ker si bila zmeraj v prvih vrstah! Star sem; glej, kako nalahno podrhteva kozarec z zlatim vinom, ki ga dvigam tebi v čast in tvoje zdravje! Star sem. A sreča moje starosti je, da morem skupno z vami, moji ljubi prijatelji, reči ob koncu mojih dni: »Mina Boštanova je zmagala v svoji vojni!«

K O N E C.

Liubezen prvih kristjanov

Liubezen, ki jo je Gospod Jezus prinesel na zemljo, je svetila kakor sonce nad prvo krščansko občino. Pod vplivom njenih blagodejnih žarkov se je zgodilo, da so se čutili ljudje in pagani, ubogi in bogati, svobodni in sužnji kakor bratje med seboj, ki so enega duha in enega srca. »Vsi pa, kateri so vero sprejeli, so bili skupaj in so imeli vse skupno: posestva in premoženje so prodajali in denar razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval... Množica teh, ki so verovali, je bila enega srca in duha; tudi nihče ni govoril, da je kaj tega, kar je imel, njegovega, ampak jim je bilo vse skupno... zakaj ni ga bilo ubogega med njimi; kolikor je namreč bilo posestnikov zemljiše ali hiš, so jih prodajali in ceno za prodane stvari prinašali ter polagali k nogam apostolov. Delilo pa se je vsakemu, kakor je kdo česa potreboval.« (Ap. Dej. 4, 32.) Apostoli so posebej izbrali sedem mož, ki so bili polni duha in modrosti, da oskrbujejo uboge in vršijo dela krščanske karitas.

Naravno je, da je taka dejanska ljubezen vzbudila občudovanje, pa tudi posnemanje med pagani. Glejte, kako se ljubijo med seboj, so govorili pagani po sporočilu Tertulijan, cerkvenega pisatelja, in cesar Julijan Odpadnik je kar naravnost naročil paganskim duhovnikom, naj tudi oni skrbijo po zgledu krščanskih duhovnikov za svoje paganske siotake. »Naravnost občudovanja vredno je,« piše paganski pisatelj Lucian, »kako radi si ljudje (namreč kristjani) pomagajo ob uri potrebne pomoči.« Tudi je znano, da se Mommseu, slavni angleški, pa brezverni zgodovinar ni upal spisati zadnjega zvezka svoje zgodovine o paganski rimski državi. Pa zakaj ne? Zato, ker si na človeški način ni mogel razložiti, kako je moglo na videz slabotno krščanstvo popolnoma prenoviti ponosno pagansko rimsko cesarstvo. Nam pa je zagonetka ja-na. Bila je to ljubezen, ona dejanska ljubezen do Boga in do bližnjega, ki poganja svoje korenine v srcu božjega Odrašenika, ki jo je oplemenitil s svojo božjo milostjo. Mi-

lijoni so se namreč oklenili krščanstva ne toliko iz strahu pred večnimi kaznimi, ki jih krščanstvo tudi oznanja, ampak pod vplivom izkazanih dobrih del, ki jih je in jih še vedno vrši dejanska ljubezen do bližnjega. V tem smislu zaključuje v letu 95. ali 96. po Kristusu papež sv. Klemen Rimski svoje pismo Korinčanom rekoč: »Rešuj tiste, ki so žalostni, usmili se ponižanih, dviguj padle, skaži se dobrotnega pomoči potrebnim, ozdravljaj brezbožne, spreobračaj tiste, ki so med našim ljudstvom zašli na napačna pota, nasičuj lačne, rešuj jetnike, dvigaj slabotne in tolaži malosrčne.« Prav v istem duhu piše o prvih kristjanih mučenec in pisatelj sv. Justin, ki je bil pagan predno se je spreobrnil, rekoč: »Mi, ki smo poprej ljubili denar in premoženje nad vse, delimo sedaj radi z vsemi in vse, kar imamo in radi dajemo od svojega vsakomur, ki je pomoči potreben. In tisti, ki so se poprej sovražili in s tuji niti občevati niso hoteli, živijo sedaj po Kristusovem prihodu z njimi, celo molijo za svoje sovražnike in si prizadevajo pomiriti one, ki jih preganjajo.« — Zopet je znano, kako je rimski prefekt zahteval od sv. mučenca Lavrencija († 258) za časa cesarja Valerijana (253—260), da naj mu izroči vse cerkvene zaklade in dragocenosti. Diakon Lavrencij pa si izprosi tri dni odloga, da jih zbere. Potem urno proda vse dragocenosti in premoženje razdeli ubogim. Ko pride mestni predstojnik k njemu, da bi sprejel zaklade, mu Lavrencij pokaže ubožce, vdove in sirote rekoč: »To so naši zakladi!« in kažoč na zbrano deviško mladino, reče: »To so naši biseri in drago kamenje.« Poglavar se seveda silno razjezi in ukaže Lavrencija dejati na razen in počasi peči. Bog pa da sv. mučencu milost nebeške tolažbe, da ves vdan v božjo voljo pretrpi nečloveške muke.

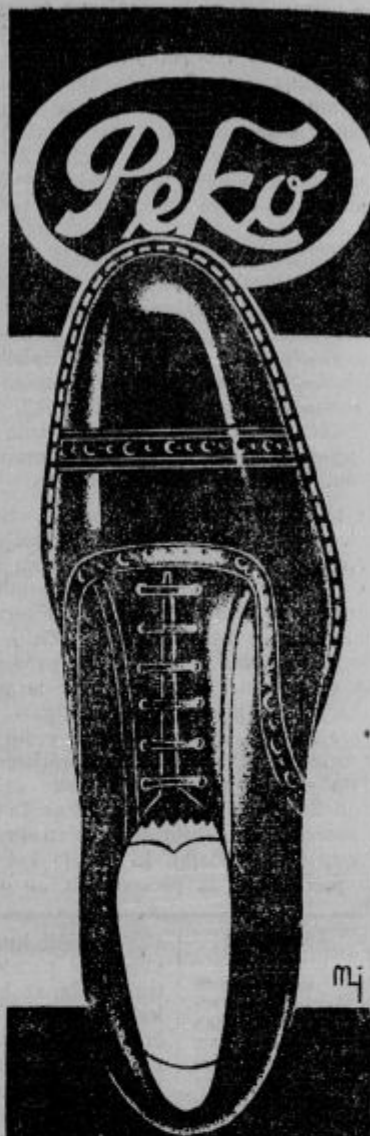
Resnično dejanska ljubezen prvih kristjanov je bila, ki je paganski svet preobrazila. Dal Bog, da bi v polni meri zacvetela tudi današnje dni znova in na svetu bi postalo drugače, postalo boljše za vse.

Zdravljenje po Poljšakovem načinu

Iz »Slovenskega gospodarja« posnemamo: Našim čitateljem je še v dobrem spominu poskusno zdravljenje raka v mariborski bolnišnici po učitelju in iznajditelju Poljšaku. Številni slučaj, kjer je zdravnika znanost popolnoma odpovedala, ali bi bilo ozdravljenje mogoče samo, če bi se odrezala roka ali noga itd., so uspeli tako, da danes hodijo dotičniki veseli med nami, hvalo počoč Bogu, da je dal tako znanost neukim. Naj omenimo samo slučaj J. Stegra, ki je obolel na sarkomu. Danes bi bil že dolgo pod zemljo. Zdravnik je obljubil Poljšaku, da mu bo pel slavo po celem svetu, če Stegerja ozdravi. Steger je zdrav, dotični zdravnik pa molči. Niso pa o tem molčali profesorji na Dunaju, in danes je slučaj Steger in slika o njem znana res vsemu zdravniškemu svetu. Pri nas nekateri zdravniki niso videli ali niso hoteli videti Poljšakovih uspehov, in Poljšak je moral oditi, preden je mogel dokončati zdravljenje. Zdravniki, ki so imeli toliko poguma in pravičnosti, da so priznali dobro delovanje Poljšakovega sredstva, so bili kaznovani. Toda glej! Javil se je v

uredništvu kmet, ki je pisal Poljšaku po zdravilo. Z odgovorom je dobil letak, ki se v prevodu glasi: Vaše blagorodje! Usojam si Vam naznaniti, da sem pričel ordinirati, in to od 14 do 16 ter zdravim z Abjinin-mažo po Poljšaku (za zunanje rake, sarkome, kostno in kožno tuberkulozo, eksceme in gnojavice) »Dr. Anton Kropatsch, Dunaj itd.« Torej zdravnik-strokovnjak po Poljšaku. V najkrajšem času bo, kakor poročajo, otvoren Poljšakov sanatorij na Dunaju. Tako bodo naši ljudje morali nositi denar na Dunaj, mesto da bi bili tuji prisiljenci nosili denar k nam ter bi od iznajdbe slovenskega človeka imeli dobiček slovenski zdravniki, gostilničarji in obrtniki. Poljšakovo zdravljenje študirajo sedaj na Dunaju zdravniki-strokovnjaki iz raznih držav. Če bi se bilo pri nas napram Poljšaku stvarno postopalo, bi mu ne bilo treba iti v tujino. Iz domovine bi se širil njegov sloves in domovina bi od tega imela največje koristi.

Samo oni, ki nima nobenega dela, smatra življenje za breme.

V A Š Č E V E L J

• PODRUŽNICE •

BEOGRAD	O S I J E K
C E L J E	S A R A J E V O
C R I K V E N I C A	S K O P L J E
K A R L O V A C	S O M B O R
K R A G U J E V A C	S P L I T
L J U B E L J A N A	S U B O T I C A
M A R I B O R	S U Š A K
M Ū R S K A	Š I B E N I K
S O B O T A	V R Š A C
N O V I	V U K O V A R
V R B A S	Z A G R E B

Za nižanje pridobnine

Pod tem naslovom čitamo v Trgovskem listu važen članek, ki ga bo pristojna oblast gotovo upoštevala. Glasi se:

Ob izenačenju neposrednih davkov smo v Dravski banovini precej slabo odrezali. Res, da se nam je ukinila dohodnina, dobili pa smo isto dohodnino v drugi obliki pod imenom pridobnina, ki je za gospodarstvo še občutnejša. Dohodnina se je oficijelno nadomestila z dopolnilnim davkom na neposredne davke, o čem v neprileg davkoplatačevalcev. To jasno pokažejo številke: V letu 1928., ko se je dohodnina zednje leto predpisala, je znašala po oblačitvah, ki smo si jih priborili tekom let, samo še 12 milijonov Din, dopolnilni davki pa je znašal v letu 1929., to je v prvem letu predpisa preko 28 milijonov Din. Ukinitve dohodnine smo torej prav za prav jako drago plačali. Gotovo ni bilo nikomur žni za njo vendar pa je bil odkup za njo vendarle nekoliko — predrag, ako stro odtrgocerčni, posebno za trgovince, obrt in industrijo, kateri se je prej zagnala občna pridobnina izpremenila v nekako posebno dohodnino z vsami slabostmi in napakami prejšnje dohodnine. Peler tega pa je nova pridobnina tudi prekomerno visoka. Leta 1928. smo plačali na stari pridobnini v Dravski banovini približno 6 milijonov Din. Ako bi tudi vso dohodnino plačala trgovina, obrt in industrija, je znašalo davčno breme samo okoli 18 milijonov Din, dočim je znašal predpis pridobnine po novem zakonu s samo povprečno 100% dokladami približno 60 milijonov Din, to je več kot trikrat toliko.

Davčno breme se je torej v zadnjih letih izdatno povesirilo in tvori dnevno pritožbo zaradi svoje občutnosti. Obremenitev je tem občutnejša, ker se pridobnine prilike niso pcholjšale, ampak izdatno poslabšale. Dohodki od leta do leta padajo, vzdrževalni stroški, h kateri spadajo tudi davki, pa stalno naraščajo.

Ako si hočete prihraniti denar

pri nakupu manufakturnega blaga, potem posetite nemudoma trgovino v Prešernovi ul. 54 (poleg kavarne »Slon«) kjer kupite res prvovrstno zimsko blago po neverjetno zopet znižanih cenah

Odeje, prešite, satin na obe strani	Din 115.—
Odejs, prešite, satin na obe strani, ročno delo, bela vata	" 150.—
Odeje, prešite, brokat, ročno delo, najfiniše vrste	" 220.—
Flanelaste odeje, 2 metra dolge	" 40.—
Flanelaste odeje, boljše vrste	" 70.—
Kamelhar odeje, 2 metra dolge, linejske vrste	" 110.—
Rjuhe, flanelaste, 220 cm dolge, v vseh barvah	" 36.—
Zametni barhent, rožast in gladke barve	" 7.—
Šaloni . . . . . od Din 6.— do	" 11.—
Platno za rjuhe . . . . . od Din 16.— do	" 33.—
Damske nogavice, močne in trpežne . . . . . po Din 6.—, 9.— in	" 10.—
Damske nogavice, svilene . . . . . po Din 12.—, 14.— in	" 22.—
Damske nogavice, volnene	" 20.—
Moške nogavice . . . . . po Din 5.—, 9.— in	" 10.—
Namizne garniture (ort in 6 prtidev), damast po Din 128, 150 in	" 180.—
Damski plašči, velika izbira, moderen kroj Din 350, 390 do	" 650.—

Moška konfekcija — podružnica na Dunajski c. 7

Suknjiči, kratki, vativasi	od Din 250.— naprej
Suknje, dolge	od Din 350.— naprej
Suknje, dolge, črne, in	od Din 720.— naprej
Usnjati suknjiči, prvovrstno usnje	od Din 750.— naprej
Otroške suknje	od Din 200.— naprej

Pridite in oglejte si blago in cene! **Geslo: mal dobiček, velik promet!**

Prešernova ul. 54. **Josip Ivančič - Ljubljana** Dunajska cesta 7

Gramolone, plošče in ure dobite najceneje pri M. Wachter, diplomirani urar Novomesto.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupijo o kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo postop. ozirna obrtniki pomočnikov ali va. ne v in narobe

Damska ženska
očeta, išče malo sobico za takoj. - Gro tudi kot a stanovaika na raj i v bližino Vrhnik. Sporočiti je na Sreča Jenko, Ljupca 11. Škofja Loka.

Novo moško, rabljeno kolo pod ceno prodaja Ivan Rotar, Cr uče št. 36.

Melnicuško dekle
po teno, re prem ado spre mem na svojo kmetiji v ravnini takoj ali o Božiču. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Stalno« št. 13.578

Zelo čisto drevo
zasažite z obiskovanjem ljudi v Vašem okroju! »Kosmos« Ljubljana, po tel. predal 307. - Znamko za odgovor.

Za bi belena v'ra
prodam ali zamenjam za seno in krombir. — Pezire Anton pos. Sanna-vas 27 Metlika.

Trg. trgovec priden in pošten se tukaj spre me v manufakturno trgovino A. Božič, Kranj.

Klapanec priden, trezen, in razumen se sprejme na boljšo kmetijo. Cen. ponudbe na upravništvu Domoljuba 14.177.

Opozorje - muničija družba J. Pastnovič Zagreb, Zrinjevac 15. - Zahlevajte cenit!

Is le en fant
se spre me v p'nič na kmetiji pri L. uoljani. Nastov v uravi »Domoljuba« pod št. 13910.

Vsakovrsne ure

zlatnina, s ebinina in op'irni predmeti

po najnižjih cenah pri

L. VULPIĆ, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Vam je neobhodno potrebna. Čevlji
Trgovskega doma
Stermecki, Celje 19
niso samo trpežni in poteni, ampak so tudi elegantni in lahkí, kljub temu pa trpežni za 2 para drugih. Na zalogi čevlji iz kravine 127 Din, iz teletine 145 Din, iz boksa 159 Din, dalje velika izbira damskih telovadnih, lovskih turistovskih, smučarskih in raznih drugih čevljev za šport, pleš in druge prilike.
Veliki, ilustrirani cenik zastoj!

Za božič priporočamo kar najtopleje našim odrom igro »Trije kralji«. Ta igra bo izšla kot prvi zvezek zgoraj omenjene nove zbirke ljudskih iger. Upoštevano bo že narobe novega ljudskega ostra. Igra izide 1. decembra, in se naroča pri Tiskovnem društvu v Kranju.

Cenjena g. spočin a — zapomn le si

takole izpečajo pravi zavilki Dr. Oetkerja

Baccin
Če hočete, da Vam v resnici kolači in pecivo bodo po želji, zahtevajte pri trgovcu Dr. Oetkerjev pečilni prašek »Baccin«, kakor tudi Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor in nadomestilo jajc »Bactamid«

Jamci za uspeh svetovna znanca »Dr. Oetker«, iz najditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

Snubec: »Vašo hčer bi rad poročil.«
Veletrgovec: »Dobro. Pustite tu svoj naslov in če se ne oglasi boljše, pa vas pokličemo.«

Dobro in po ceni

kupite vse vrste manufakturno blago kakor tudi zimsko perilo, pletenine, nogavice, rokavice pri »KOPACU« RUDOLF KOLARIČ Brezovica.

»Tudi v Ameriki so slabi časi. Mnogi banditi in vodje roparskih tolpa niti obrokov ne morejo plačati za strojnice.«

**Prometni zavod za premog
d. d. Ljubljana**

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog. domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks. livarniški, plavžarski in plinski

Brikete.

**Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani**

Miklošičeva cesta št. 15, I. n. str.

»Janez je pa lepo in lahko službo dobil pri nekem vinskem trgovcu.«

»Kakšno delo pa ima?«

»Na vinske steklenice v kleti posiplje prah, da je vino 'bolj staro'.«

PREKLIC. Podpisani obžalujem, da sem povoril o Pestotnik Rozaliji iz Počankovice št. 12 stvari, o katerih bi bil moral molčati, in se ji zahvaljujem, da je od tožbe odstopila. — Pestotnik Jakob, Počankovica 13.

Kupujem hrastov mah

od debla, najmanj 50 kg skupaj. — Ant. Stergar, Kamnik. — Odgovarja se le tistim, ki ponudijo.

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

**H. SUTTNER
Ljubljana 1**

Prešernova ulica št. 4

Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.

Lastna protokolitirana tovarna ur v Švici. Ure v vseh cenah od Din 41-- naprej. Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44-- s sekundnim kazalcom Din 78--

Št. 121. Ista z radijem Din 58-- s sekundnim kazalcom Din 94-- Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49-- z radijem Din 76--. Zahlevajte veliki ilustrovani cenik zaslonj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

Brinje in fige

za žganjekuho, v najboljši kvaliteti, nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Glasbila za vse!

Violine . . . . . od Din 68--
Gitarne . . . . . od Din 109--
Trompete . . . . . od Din 483--
Harmonike . . . . . od Din 69--
Kromatične in klavirske harmonike, Jazz-Instrumenti.

Zahtevajte brezplačni
CENIK

* 4 največje inajcenejše se skupne vrčke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 107

Brezplačen pouk v sviranju. Navodila v cerku.

**NOV
POKLIC!**

za dame in gospode z vpejavo strojnega pletarstva v hiši.

Zajamčen zaslužek ca. 1500 Din mesečno.

ker prevzamemo izdelovano blago, plačamo zaslužek za pletenje in dostavimo v izdelavo prejo. Pišite še danes ro brezplačne prospekte na Jugoslovanski Rudolf Messe a. dr., Zagreb št. 27, Jelačićev trg 5.

V vsako hišo Domoljuba!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. — Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 190 milijonov Din.